

СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Головне слідче управління

вул. Володимирська, 33, м. Київ, 01601, факс (044) 279-66-31, тел. (044) 255-84-88

www.ssu.gov.ua e-mail: san@ssu.gov.ua Код ЄДРПОУ 00034074

ПОВІДОМЛЕННЯ про підозру

місто Київ

«03» листопада 2023 року

Старший слідчий в ОВС 2 відділу 3 управління досудового розслідування Головного слідчого управління Служби безпеки України майор юстиції Семейко Костянтин Валентинович, розглянувши матеріали кримінального провадження, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 4202200000000388 від 25.03.2022 за ознаками кримінальних правопорушень, передбачених ч. 3 ст. 110, ст. 436, ч. 3 ст. 436-2, ч. 5 ст. 27 ч. 2 ст. 437 КК України та встановивши наявність достатніх доказів для повідомлення особі про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, керуючись ст. ст. 36, 42, 276, 277, 278 КПК України, –

ПОВІДОМИВ:

Гундяєву Володимиру Михайловичу,
20.11.1946 року народження, уродженцю
м. Ленінград, СРСР, громадянину Російської
Федерації, який проживає за адресою:
Російська Федерація, м. Москва,
вул. Серафимовича, буд. 2, кв. 214

про те, що він підозрюється у вчиненні кримінальних правопорушень (злочинів), передбачених:

ч. 3 ст. 110 КК України – публічні заклики до вчинення умисних дій з метою зміни меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, вчинені повторно, за попередньою змовою групою осіб, поєднані з розпалюванням національної та релігійної ворожнечі, які призвели до загибелі людей та інших тяжких наслідків;

ч. 3 ст. 436-2 КК України – виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України, розпочатої у 2014 році, виправдовування та визнання правомірною тимчасової окупації частини території України, а також глорифікація осіб, які здійснювали збройну

агресію Російської Федерації проти України, розпочату у 2014 році, вчинені повторно, з використанням засобів масової інформації.

- ч. 5 ст. 27 ч. 2 ст. 437 КК України – пособництво у веденні агресивної війни.

**Фактичні обставини кримінального правопорушення,
передбаченого ч. 5 ст. 27 ч. 2 ст. 437 КК України,
у вчиненні якого підозрюється Гундяєв В.М.**

24 жовтня 1945 року набув чинності Статут Організації Об'єднаних Націй, підписаний 26 червня 1945 року, яким фактично створено Організацію Об'єднаних Націй (далі – ООН).

До складу ООН входять Україна, Російська Федерація (далі – РФ) та ще 49 країн-засновниць, а також інші країни світу.

Відповідно до частини 4 статті 2 Статуту ООН, усі Члени вказаної організації утримуються в своїх міжнародних відносинах від погрози силою або її застосування як проти територіальної недоторканності або політичної незалежності будь-якої держави, так і будь-яким іншим чином, несумісним із Цілями Об'єднаних Націй.

Декларацією Генеральної Асамблеї ООН № 36/103 від 9 грудня 1981 року про недопустимість інтервенції та втручання у внутрішні справи держав та резолюціями: № 2131 (XX) від 21 грудня 1965 року, що містить Декларацію про неприпустимість втручання у внутрішні справи держав та про захист їх незалежності та суверенітету; № 2625 (XXV) від 24 жовтня 1970 року, що містить Декларацію про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин і співробітництва між державами відповідно до Статуту ООН; № 2734 (XXV) від 16 грудня 1970 року, що містить Декларацію про зміцнення міжнародної безпеки, та № 3314 (XXIX) від 14 грудня 1974 року, що містить Визначення агресії, – установлено, що жодна з держав не має права здійснювати інтервенцію чи втручання у будь-якій формі або з будь-якої причини у внутрішні та зовнішні справи інших держав. Цими ж міжнародними документами закріплено обов'язок держав: утримуватися від озброєної інтервенції, підривної діяльності, військової окупації, здійснення сприяння, заохочення чи підтримки сепаратистської діяльності; не допускати на власній території навчання, фінансування та вербовки найманців чи засилання таких найманців на територію іншої держави.

Крім того, у статтях 1-5 Резолюції Генеральної Асамблеї ООН від 14 грудня 1974 року № 3314 (XXIX) серед іншого визначено, що ознаками агресії є застосування збройної сили державою проти суверенітету, територіальної недоторканності чи політичної незалежності іншої держави, застосування збройної сили державою в порушення Статуту ООН.

Будь-яке з наступних діянь, незалежно від оголошення війни, кваліфікується як акт агресії:

- вторгнення або напад збройних сил держави на територію іншої держави або будь-яка військова окупація, який би тимчасовий характер вона не мала, яка

є результатом такого вторгнення або нападу, або будь-яка анексія із застосуванням сили території іншої держави або частини її;

- бомбардування збройними силами держави території іншої держави або застосування будь-якої зброї державою проти території іншої держави;

- блокада портів або берегів держави збройними силами іншої держави;

- напад збройними силами держави на сухопутні, морські або повітряні сили, або морські та повітряні флоти іншої держави;

- застосування збройних сил однієї держави, що знаходяться на території іншої держави за угодою з приймаючою державою, у порушення умов, передбачених в угоді, або будь-яке продовження їх перебування на такій території після припинення дії угоди;

- дія держави, яка дозволяє, щоб її територія, яку вона надала в розпорядження іншої держави, використовувалася цією іншою державою для здійснення акту агресії проти третьої держави;

- засилання державою або від імені держави збройних банд, груп, іррегулярних сил або найманців, які здійснюють акти застосування збройної сили проти іншої держави, які мають настільки серйозний характер, що це є рівносильним наведеним вище актам, або її значна участь у них.

Крім того, принципи суверенної рівності, поваги прав, притаманних суверенітету, незастосування сили чи погрози силою, непорушності кордонів, територіальної цілісності держав, мирного врегулювання спорів та невтручання у внутрішні справи держав були закріплені також у Заключному акті Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 1 серпня 1975 року, який підписаний СРСР, правонаступником якого є Російська Федерація.

У преамбулі Декларації про державний суверенітет України від 16 липня 1990 року (далі – Декларація) вказано, що Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки проголошує державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади Республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах.

Відповідно до розділу V Декларації, територія України в існуючих кордонах є недоторканою і не може бути змінена та використана без її згоди.

Незалежність України визнали держави світу, серед яких і РФ.

Згідно з пунктами 1, 2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 5 грудня 1994 року РФ, Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії і Сполучені Штати Америки підтвердили Україні своє зобов'язання згідно з принципами Заключного акта ради з безпеки та співробітництва в Європі від 1 серпня 1975 року поважати незалежність і суверенітет та існуючі кордони України, зобов'язалися утримуватися від загрози силою чи її використання проти територіальної цілісності чи політичної незалежності України, і що ніяка їхня зброя ніколи не буде використовуватися проти України, крім цілей самооборони, або будь-яким іншим чином згідно зі Статутом ООН.

Відповідно до пунктів 3, 8 Меморандуму про підтримку миру та стабільності в Співдружності Незалежних Держав від 10 лютого 1995 року, що укладений між державами СНД, серед яких є Україна та Російська Федерація,

держави підтвердили непорушність існуючих кордонів один одного та зобов'язалися виступати проти будь-яких дій, що підривають їхню непорушність, а також вирішувати усі суперечки, що виникають з питань кордонів і територій, тільки мирними засобами. Держави також зобов'язалися не підтримувати на території інших держав-учасниць сепаратистські рухи, а також сепаратистські режими, якщо такі виникнуть; не встановлювати з ними політичних, економічних та інших зв'язків; не допускати використання ними територій і комунікацій держав-учасниць Співдружності; не надавати їм економічної, фінансової, військової та іншої допомоги.

31 травня 1997 року Україна та Російська Федерація уклали Договір про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і Російською Федерацією (ратифікований Законом України від 14 січня 1998 року №13/98-ВР та Федеральним Законом Російської Федерації від 2 березня 1999 року № 42-ФЗ). Відповідно до статей 2, 3 зазначеного Договору, Російська Федерація зобов'язалася поважати територіальну цілісність України, підтвердила непорушність існуючих між ними кордонів та зобов'язалася будувати відносини одна з одною на основі принципів взаємної поваги, суверенної рівності, територіальної цілісності, непорушності кордонів, мирного врегулювання спорів, незастосування сили або погрози силою, у тому числі економічні та інші способи тиску, права народів вільно розпоряджатися своєю долею, невтручання у внутрішні справи, додержання прав людини та основних свобод, співробітництва між державами, сумлінного виконання взятих міжнародних зобов'язань, а також інших загально визнаних норм міжнародного права.

Відповідно до опису і карти державного кордону, які є додатками до Договору між Україною та Російською Федерацією про українсько-російський державний кордон від 28 січня 2003 року (ратифікований РФ 22 квітня 2004 року), територія Автономної Республіки Крим (далі – АР Крим), м. Севастополя, Донецької, Луганської, Запорізької і Херсонської областей відноситься до території України.

Статтями 1, 2 Конституції України визначено, що Україна є суверенною і незалежною, демократичною, соціальною, правовою державою. Суверенітет України поширюється на всю її територію, яка в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканою.

Статтею 73 Конституції України закріплено, що виключно всеукраїнським референдумом вирішуються питання про зміну території України.

Упродовж 2013 року у зв'язку з демократичними процесами, які відбувалися на території України, у Президента РФ Путіна В.В. (якому про підозру не повідомлялося, так як останній згідно міжнародного звичаю має імунітет від юрисдикції правоохоронних та судових органів України) та інших представників влади РФ та службових осіб з числа керівництва Збройних Сил Російської Федерації (далі – ЗС РФ), виник злочинний умисел на вчинення протиправних дій, спрямованих на порушення суверенітету і територіальної цілісності України, зміну меж її території та державного кордону на порушення порядку, встановленого Конституцією України.

Мотивами зазначеного умислу стали євроінтеграційний курс розвитку України, підготовка до підписання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії та їхніми державами-членами, які були розцінені представниками влади і ЗС РФ як безпосередня загроза економічним та геополітичним інтересам РФ, що сприятиме втраті впливу над політичними процесами в Україні та позбавить контролю над її економічною діяльністю, призведе до поглиблення співпраці України з Організацією Північноатлантичного договору з метою досягнення критеріїв, необхідних для набуття членства у цій організації та можливої денонсації угод щодо тимчасового розташування Чорноморського флоту РФ на території України – в АР Крим та м. Севастополі.

Свою злочинну мету співучасники з числа представників влади та ЗС РФ вирішили досягти шляхом розв'язання та ведення агресивної війни проти України з використанням підпорядкованих підрозділів і військовослужбовців ЗС РФ, у тому числі дислокованих на підставі міжнародних угод на території АР Крим і м. Севастополя, а також залучення до виконання злочинного плану інших осіб, у тому числі громадян України та РФ, культурних та релігійних діячів, створення і фінансування не передбачених законом збройних формувань та вчинення інших злочинів.

При цьому вони усвідомлювали, що такі протиправні дії призведуть до порушення суверенітету і територіальної цілісності України, незаконної зміни меж її території та державного кордону, заподіяння значних матеріальних збитків та інших тяжких наслідків, передбачали і прагнули їх настання.

З метою реалізації вказаного умислу впродовж 2013 року на території РФ службові особи Генерального штабу Збройних Сил Російської Федерації (далі – ГШ ЗС РФ), на виконання наказів та під безпосереднім керівництвом представників влади та службових осіб ЗС РФ, зокрема Міністра оборони РФ Шойгу С.К., начальника ГШ ЗС РФ – першого заступника Міністра оборони РФ Герасимова В.В., заступника Міністра оборони РФ Булгакова Д.В. та командувача Чорноморського флоту РФ Вітка О.В., досудове розслідування та судовий розгляд щодо яких, у тому числі за вчиненні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 437 КК України, здійснюється в інших кримінальних провадженнях, розробили злочинний план, яким передбачалося досягнення військово-політичних цілей РФ, які, на думку співучасників, були прямо пов'язані з необхідністю незаконної військової окупації та подальшої анексії АР Крим, м. Севастополя та південно-східних регіонів України та, поряд із застосуванням політичних, дипломатичних, економічних та інформаційних заходів, використання протестного потенціалу населення південно-східних регіонів України для організації сепаратистських референдумів, спрямованих на порушення територіальної цілісності України.

Ураховуючи, що територія АР Крим та м. Севастополя мала найбільше військово-стратегічне значення для представників влади та ЗС РФ серед інших територій України, які були об'єктом їх злочинного посягання, а також те, що на вказаній території дислокувалися підрозділи Чорноморського флоту Російської Федерації (далі – ЧФ РФ), це сприяло найбільш прихованому використанню

регулярних військ ЗС РФ поряд з іншими елементами гібридної війни, а тому ведення гібридної війни проти України співучасники злочинного плану вирішили розпочати на території півострова Крим.

Для ефективної реалізації плану вирішено залучити військовослужбовців ЗС РФ, співробітників інших силових відомств РФ, представників влади, інших громадян РФ та України. Крім того, з цією ж метою, представниками влади РФ створено та озброєно іррегулярні незаконні збройні формування, озброєні банди та групи найманців, культурні та релігійні діячі, якими керували офіцери спецслужб і ЗС РФ.

Так, починаючи з 20 лютого 2014 року для реалізації вищезазначеного умислу, з метою блокування та захоплення адміністративних будівель і ключових об'єктів військової та цивільної інфраструктури для забезпечення військової окупації та подальшої анексії РФ території АР Крим і м. Севастополя, на територію суверенної держави Україна, а саме АР Крим і м. Севастополь, здійснено вторгнення військовим, морським та повітряним транспортом окремих підрозділів ЗС РФ.

У подальшому військовослужбовцями ЗС РФ здійснено захоплення будівель центральних органів влади АР Крим та встановлено контроль над їхньою діяльністю з метою забезпечення прийняття вигідних та необхідних для РФ рішень. Крім того здійснено блокування автошляхів, захоплення аеропортів та транспортних підприємств, військових частин Збройних Сил України (далі – ЗС України), пошкодження та знищення військового майна, що має важливе оборонне значення для України.

Відтак всупереч міжнародному правопорядку, з нехтуванням державного суверенітету та територіальної цілісності України, починаючи з 20 лютого 2014 року, представниками влади РФ і службовими особами ЗС РФ розпочато збройне вторгнення регулярних військ РФ на територію України з метою зміни меж території та державного кордону України, на порушення порядку, встановленого Конституцією України, та військової окупації території АР Крим і м. Севастополя.

Також представниками влади і ЗС РФ вчинялися дії щодо зміни меж території та державного кордону України на іншій території України.

Так, вказаними особами у березні-квітні 2014 року організовувалися та проводилися антиурядові протестні акції, найбільш масові з яких – у Луганській, Донецькій, Харківській, Дніпропетровській, Запорізькій, Миколаївській, Херсонській та Одеській областях з метою поширення сепаратистських проросійських гасел та здійснення силового захоплення адміністративних будівель органів державної влади для послідувочої організації незаконних референдумів, спрямованих на порушення територіальної цілісності України.

З метою гарантованого досягнення указаних цілей та створення видимості того, що в Україні триває внутрішній конфлікт, представники влади та ЗС РФ вирішили створити на її території терористичні організації, які поряд із основною функцією – здійснення терористичної діяльності, створювали враження діяльності в межах Донецької та Луганської областей опозиційних сил, які нібито від імені та за цілковитої підтримки місцевого населення відстоюють

їх право на самовизначення та незалежність, що прямо суперечить Конституції України та нормам міжнародного права.

Так, під безпосереднім керівництвом та контролем невстановлених на цей час представників влади та ЗС РФ, 7 квітня 2014 року на території Донецької області України створено терористичну організацію «Донецька народна республіка» (далі – «ДНР»), а 27 квітня 2014 року на території Луганської області України – терористичну організацію «Луганська народна республіка» (далі – «ЛНР»), у складі яких утворені незаконні збройні формування, які функціонують і по теперішній час.

Контроль та координація діяльності цих терористичних організацій, як і їх фінансове та матеріальне забезпечення, у тому числі зброєю, боєприпасами, військовою технікою, здійснюється представниками влади та ЗС РФ.

Основними завданнями учасників указаних терористичних організацій є насильницьке повалення конституційного ладу, захоплення державної влади в Україні, зміна меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, шляхом застосування зброї, вчинення терористичних актів – здійснення вибухів, підпалів та інших дій, які створюють небезпеку для життя та здоров'я людини, загрозу заподіяння значної майнової шкоди та настання інших тяжких наслідків.

Незаконні збройні формування терористичних організацій «ДНР» і «ЛНР», іррегулярні збройні формування РФ та військовослужбовці ЗС РФ чинять збройний опір Україні у відновленні територіальної цілісності та забезпеченні правопорядку, при цьому учасники політичного блоку вказаних терористичних організацій, за підтримки та сприяння представників влади РФ під виглядом органів державної влади, створили окупаційні адміністрації Російської Федерації, які забезпечують подальшу окупацію та здійснюють управління вказаними територіями на місцевому рівні.

Оскільки окупація АР Крим і м. Севастополя, частини Донецької і Луганської областей України не принесла бажаних результатів у вигляді встановлення впливу над політичними та економічними процесами в Україні, відмови від співпраці України з Організацією Північноатлантичного договору з метою досягнення критеріїв, необхідних для набуття членства у цій організації, та відмови від євроінтеграційного курсу розвитку країни, Президентом РФ Путіним В.В. та іншими представниками влади та ЗС РФ, вирішено перейти до наступного етапу збройної агресії проти України, розв'язаної ще з лютого 2014 року, а саме до повномасштабного вторгнення на територію України із застосуванням ЗС та інших військових формувань РФ.

З листопада 2021 року представники влади та ЗС РФ, з метою підготовки до повномасштабного нападу на Україну, організували перекидання підрозділів ЗС та інших військових формувань РФ до кордонів України, що пояснювалося запланованими спільними російсько-білоруськими навчаннями «Союзна рішучість-2022», які розпочалися 10 лютого 2022 року.

Станом на 8 лютого 2022 року вздовж усього кордону з Україною з боку РФ, Республіки Білорусь та тимчасово окупованих територій України зосереджено 140 тис. військових РФ, включаючи повітряний та морський компонент.

З метою створення приводів для ескалації воєнного конфлікту і здійснення спроби виправдання своєї агресії перед громадянами РФ та світовою спільнотою, представниками влади та ЗС РФ розроблено окремий план, який передбачав вчинення дій, спрямованих на введення в оману і залякування громадян РФ та мешканців тимчасово окупованих територій України, а також вчинення провокацій, які полягали в імітації нападів і вогневих ударів, вчинених нібито підрозділами ЗС України по території РФ та тимчасово окупованим територіям України.

Одночасно із зазначеним передбачалося визнання керівництвом РФ «ДНР» і «ЛНР» незалежними державами та отримання від них звернення з запитом про надання військової підтримки, яка викликана нібито агресією ЗС України.

На виконання зазначених намірів, 15 лютого 2022 року Державна дума РФ звернулася до Президента РФ з проханням визнати незалежність «самопроголошених Донецької та Луганської народних республік».

18 лютого 2022 року керівниками російських окупаційних адміністрацій на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей повідомлено про проведення евакуації місцевого населення тимчасово окупованих територій України до Ростовської області, що пояснювалося вигаданими застереженнями про те, що ЗС України мають намір атакувати тимчасово окуповані території та здійснити їх силове повернення під контроль України.

19 лютого 2022 року вказаними особами було оголошено так звану загальну мобілізацію жителів тимчасово окупованих територій Донецької та Луганської областей.

21 лютого 2022 року керівники російських окупаційних адміністрацій на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей звернулися до Президента РФ з проханням визнати незалежність так званих Донецької та Луганської народних республік.

В цей же день, Президент РФ Путін В.В. скликав позачергове засідання Ради безпеки РФ, де обговорено питання щодо доцільності визнання незалежності Донецької та Луганської народних республік.

Службові особи з числа вищого керівництва РФ, які входять до складу Ради безпеки РФ, публічно підтримали звернення Державної думи РФ та заявили про необхідність визнання Президентом РФ незалежності «ДНР» та «ЛНР».

Цього ж дня Президент РФ Путін В.В. підписав указ про визнання незалежності Донецької народної республіки та Луганської народної республіки.

22 лютого 2022 року Президент РФ Путін В.В. підписав з керівниками російських окупаційних адміністрацій на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей договори про дружбу, співробітництво та взаємну допомогу, які в той же день ратифіковані Державною думою та Радою Федерації Федеральних Зборів РФ.

В цей же день Президент РФ Путін В.В., реалізуючи злочинний план, з метою надання видимості законності дій по нападу на Україну, направив до Ради Федерації РФ звернення про використання ЗС РФ за межами РФ, яке було задоволено.

23 лютого 2022 року керівники російських окупаційних адміністрацій на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей звернулися до Президента РФ з проханням надати допомогу у відбитті надуманої ними воєнної агресії «українського режиму щодо населення» так званих Донецької та Луганської народних республік.

24 лютого 2022 року о 5 годині Президент РФ Путін В.В. оголосив про проведення спеціальної військової операції в Україні, а фактично – широкомасштабне вторгнення з декількох напрямків із застосуванням різних видів і родів ЗС та інших військових формувань РФ.

В подальшому, цього ж дня, ЗС РФ, які діяли за наказом представників влади та ЗС РФ, віроломно здійснено пуск крилатих та балістичних ракет по аеродромам, військовим штабам і складам ЗС України, а також підрозділами ЗС та інших військових формувань РФ здійснено широкомасштабне вторгнення на територію суверенної держави Україна.

Керівництво вищевказаними злочинними діями здійснюється представниками влади і ЗС РФ, правоохоронних і розвідувальних органів вказаної держави, зокрема: Міністром оборони РФ Шойгу С.К., Начальником ГШ ЗС РФ Герасимовим В.В., Директором Федеральної служби військ національної гвардії РФ - Головнокомандувач військами національної гвардії РФ Золотовим В.В., Головнокомандувачем Повітряно-космічними силами РФ Суровікіним С.В., Головнокомандувачем Військово-Морським Флотом ЗС РФ Євменовим М.А., Головнокомандувачем Сухопутними військами ЗС РФ Салюковим О.Л., Директором Служби зовнішньої розвідки РФ Нарішкіним С.Є., Директором Федеральної служби безпеки РФ Бортніковим О.В., головою Чеченської Республіки РФ Кадіровим Р.А. та іншими, яким повідомлено про підозру у вчиненні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 437 КК України, у інших кримінальних провадженнях.

Окрема роль співучасниками відводилася спеціальній пропаганді (далі - спецпропаганда), так званій інформаційній війні, яка полягає у створенні сприятливих умов для досягнення злочинних цілей шляхом широкомасштабного розповсюдження необхідних соціально-політичних поглядів та інформації серед власних громадян, а також жителів тимчасово окупованих територій України та іноземців, для впливу на масову свідомість, в цілях формування потрібних думок, які впливають на поведінку людей та оцінку ними подій.

Спецпропаганда здійснюється у взаємодії всіх військових і цивільних інформаційно-пропагандистських структур, при цьому використовуються спеціально створені та фінансовані ЗМІ, неурядові та суспільно-політичні організації, до вказаної діяльності залучені ряд представників влади та державних діячів, а також залучаються науковці, актори, співаки, музиканти, спортсмени, письменники, блогери, ведучі, бізнесмени, релігійні діячі та інші особи, що мають вплив на формування громадської думки.

При здійсненні спецпропаганди використовуються маніпуляційні прийоми:

- представлення злочинця як жертви;
- викривлення історичних подій та заперечення української національної ідентичності;

- приписування ЗС та іншим військовим формуванням України злочинів, вчинених підрозділами ЗС та інших військових формувань РФ, а також представниками окупаційних адміністрацій РФ;

- тотальне ігнорування фактів, пов'язаних із збройним конфліктом;

- таврування фашистами усіх, хто не розділяє запропонованих РФ поглядів;

- створення органів та організацій для надання дезінформації статусу громадської думки тощо.

У рамках зазначеної діяльності співучасники висловлюються про цілковиту підтримку дій керівництва РФ по відношенню до України; доводять тези про те, що це вимушена міра, яка направлена на захист росіян та жителів тимчасово окупованих територій України; зазначають, що вторгнення РФ - це превентивний удар, який врятував Росію і її жителів від України та держав НАТО; вказують, що значна частина території України належала Росії, а тому вони мають «історичне право» повернути указані території; уникають терміну «війна», а замість нього використовують словосполучення «спеціальна військова операція»; зазначається, що дії Росії направлені на звільнення України та українців, а також, що військовослужбовці РФ діють нібито законно та у відповідності до міжнародних договорів; указують, що військовослужбовці ЗС та інших військових формувань проводять «демілітаризацію» і завдають ударів лише по військовим об'єктам, не здійснюючи при цьому обстрілів цивільного населення, населених пунктів та цивільної інфраструктури; висвітлюють іншу недостовірну інформацію щодо ходу воєнних дій, успіхів та поразок, зокрема щодо втрат ЗС та інших військових формувань РФ і т.п.

При цьому умисно використовуються терміни, які мають негативне емоційне забарвлення, а саме «нацизм, неонацизм, нацбат, фашизм, бандерівці, націоналісти, хунта, Київський режим», тощо, що сприяє легшому переконанню слухачів у «правильності» та необхідності указаних дій, а також призводить до розпалювання національної ворожнечі.

Разом з тим, в ході слідства, встановлено, що до зазначеної діяльності співучасники злочину залучили Патріарха Московського, предстоятеля Російської православної церкви - Гундяєва Володимира Михайловича, якого представники влади РФ наділили повноваженнями щодо ведення інформаційної пропаганди та контролю за віруючими, який у своїх публічних висловлюваннях, коментарях, публікаціях і виступах у ЗМІ та у соціальних мережах здійснював спецпропаганду, направлену проти України, висвітлюючи недостовірну (вигадану) інформацію та маніпулюючи нею.

Російська православна церква (далі - РПЦ) має чітку ієрархічну структуру, взаємовідносини будуються на принципі єдиноначальності та чіткої ієрархічності. Серед учасників РПЦ є архієпископи, єпископи, митрополити, вікарії, патріархи, ієреї, протоієреї, протопресвітери, ієромонахи, ігумени, архімандрити, диякони, протодиякони, ієродиякони, архідиякони, іподиякони, псаломщики, паламарі/альтарники та інші, тобто особи нижчої, середньої і вищої ланки, що підпорядковуються Гундяєву В.М. При цьому на території Російської Федерації, у тому числі з використанням засобів масової інформації, створюється

позитивний образ РПЦ і її учасників як осіб, що виконують служіння в інтересах громадян РФ.

Крім того, РПЦ має власні засоби масової інформації, в яких висвітлюються відомості про її учасників, проповіді за участю представників РПЦ, а також здійснюється системна критика української влади, подій, які відбуваються на території України, підтримка збройної агресії РФ та її політичного керівництва.

Водночас представниками влади РФ забезпечено надання учасникам РПЦ відповідної підтримки, фінансування, створення сприятливих умов для ведення пропагандистської діяльності.

Так, розуміючи важливу роль системи інформаційної пропаганди в структурі ЗС РФ, правоохоронних органах РФ, Федеральній службі виконання покарань, міністерствах та відомствах створені та отримали підтримку влади синодальні відділи та управління, які наділені широким колом повноважень впливати та контролювати думку цілісних соціальних систем та спільнот.

У своїй сукупності це забезпечило підтримку серед представників РПЦ діяльності політичної еліти РФ, її глорифікації та просування ідеї необхідності ведення війни проти України.

З урахуванням викладеного, враховуючи повноваження, якими наділений Гундяєв В.М. представниками влади РФ, а також значну кількість осіб, прихильників РПЦ, останній впливає на формування суспільної думки щодо необхідності ведення війни проти України та забезпечує переконання осіб у правильності дій військово-політичного керівництва РФ, самостійно приймає рішення щодо визначення засобів, якими доцільно забезпечувати спецпропаганду. Також Гундяєв В.М. є особою, яка фактично здійснює вплив на численних прихожан та віруючих, серед яких представники збройних сил російської федерації, інших військових формувань, правоохоронців, державних та громадських діячів.

Так, очільник РПЦ Гундяєв В.М., будучи наділеним представниками влади РФ повноваженнями вирішувати питання інформаційного планування і управління щодо застосування підпорядкованих та підконтрольних йому учасників та працівників РПЦ, будучи відповідальним за інформаційне забезпечення зовнішньої та внутрішньої політики церкви, інформаційно-пропагандистську діяльність та інформаційне протидію, діючи умисно, у співучасті з іншими представниками влади та ЗС РФ, зокрема з начальником ГШ ЗС РФ Герасимовим В.В., Міністром оборони РФ Шойгу С.К., Директором Служби зовнішньої розвідки РФ Нарішкіним С.Є. та іншими особами, на виконання злочинного наказу Президента РФ Путіна В.В., усвідомлюючи явну злочинність власних дій та передбачаючи можливість настання тяжких наслідків, у тому числі загибелі людей, зокрема й цивільного населення, розуміючи, що він посягає на суверенітет та територіальну цілісність України, з метою зміни меж її території і державного кордону та розширення впливу РФ, з мотивів перешкодження Євроінтеграційному курсу розвитку України, відновлення контролю Російської Федерації над політичними та економічними процесами в Україні, всупереч вимогам пунктів 1, 2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження

ядерної зброї від 5 грудня 1994 року, порушив принципи Заключного акту Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 1 серпня 1975 року та вимог частини 4 статті 2 Статуту ООН та Декларації Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 09.12.1981 № 36/103, від 16.12.1970 № 2734 (XXV), від 21.12.1965 № 2131 (XX), від 14.12.1974 № 3314 (XXIX), ст.ст. 1-3, 68 Конституції України, перебуваючи у період з лютого 2014 року та щонайменше по сьогоднішній день на території РФ, у своїх публічних висловлюваннях, коментарях, публікаціях і виступах у ЗМІ та у соціальних мережах здійснював спецпропаганду, направлену проти України, висвітлюючи недостовірну (вигадану) інформацію, крім того, надавав вказівки та розпорядження підпорядкованим учасникам та працівникам РПЦ щодо здійснення підтримки політичного керівництва РФ, проведення інформаційних заходів з метою захоплення, утримання та окупації населених пунктів України, а також контролював їх виконання.

Ведення інформаційних дій, у тому числі учасниками РПЦ, супроводжується захопленням історико-культурних земель, музеїв, храмів, пам'яток культурної спадщини українців та інших об'єктів.

Наслідками сприяння з боку культурних і релігійних діячів РФ збройній агресії РФ стосовно України стало широкомасштабне збройне вторгнення РФ в Україну, яке очікувано призвело до загибелі людей та інших тяжких наслідків у виді тимчасової окупації РФ території України та знищення будівель, майна та інфраструктури, чим завдано значну матеріальну шкоду.

Зазначені дії призвели до загибелі щонайменше 11 099 цивільних осіб, у тому числі як мінімум 503 дітей, та інших тяжких наслідків у вигляді отримання щонайменше 16 713 особами тілесних ушкоджень різного ступеня тяжкості та заподіяння матеріальних збитків у вигляді знищення і пошкодження понад 124 717 об'єктів цивільної інфраструктури.

Таким чином, Гундяєв Володимир Михайлович підозрюється у пособництві у веденні агресивної війни, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 27 ч. 2 ст. 437 КК України.

**Фактичні обставини кримінальних правопорушень,
передбачених ч. 3 ст. 110, ч. 3 ст. 436-2 КК України,
у вчиненні яких підозрюється Гундяєв В.М.**

Відповідно до Резолюції 3314 (XXIX) Генеральної Асамблеї ООН від 14 грудня 1974 року агресією є застосування збройної сили державою проти суверенітету, територіальної недоторканності або політичної незалежності іншої держави чи будь-яким іншим чином, несумісним із Статутом ООН.

У той же час, зовнішньополітична діяльність України спрямована на забезпечення її національних інтересів і безпеки шляхом підтримання мирного і взаємовигідного співробітництва з членами міжнародного співтовариства за загально визнаними принципами і нормами міжнародного права (стаття 18 Конституції України).

Одним із таких принципів є відмова від війни як засобу вирішення спірних питань міжнародної політики. Україна, як й інші держави – учасники

відповідних міжнародних угод, засуджує звернення до війни як засобу врегулювання міжнародних суперечок і відмовляється у своїх взаємовідносинах з іншими державами від війни як знаряддя національної політики (Договір про відмову від війни як знаряддя національної політики («Пакт Бріана - Келлога») від 27.08.1928, СРСР приєднався до Договору 24.07.1929).

Упродовж 2013 року у зв'язку з демократичними процесами, які відбувалися на території України, у представників влади Російської Федерації (далі – РФ) та службових осіб з числа керівництва Збройних Сил Російської Федерації (далі – ЗС РФ), досудове розслідування та судовий розгляд щодо яких здійснюється в інших кримінальних провадженнях, виник злочинний умисел на планування на вчинення протиправних дій, спрямованих на порушення суверенітету і територіальної цілісності України, зміну меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України ведення та розв'язування агресивної війни проти України.

Мотивами зазначеного умислу стали євроінтеграційний курс розвитку України, підготовка до підписання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії та їхніми державами-членами, які були розцінені представниками влади і ЗС РФ як безпосередня загроза економічним та геополітичним інтересам РФ, що сприятиме втраті впливу над політичними процесами в Україні та позбавить контролю над її економічною діяльністю, призведе до поглиблення співпраці України з Організацією Північноатлантичного договору з метою досягнення критеріїв, необхідних для набуття членства у цій організації та можливої денонсації угод щодо тимчасового розташування Чорноморського флоту РФ (далі – ЧФ РФ) на території України – в АР Крим та м. Севастополі.

Свою злочинну мету співучасники з числа представників влади та ЗС РФ вирішили досягти шляхом розв'язання та ведення агресивної війни проти України з використанням підпорядкованих підрозділів і військовослужбовців ЗС РФ, у тому числі дислокованих на підставі міжнародних угод на території АР Крим і м. Севастополя, а також залучення до виконання злочинного плану інших осіб, у тому числі громадян України та РФ, створення і фінансування не передбачених законом збройних формувань та вчинення інших злочинів.

При цьому вони усвідомлювали, що такі протиправні дії призведуть до порушення суверенітету і територіальної цілісності України, незаконної зміни меж її території та державного кордону, заповідання значних матеріальних збитків та інших тяжких наслідків, передбачали і прагнули їх настання.

З метою реалізації вказаного умислу впродовж 2013 року на території РФ службові особи Генерального штабу Збройних Сил Російської Федерації, на виконання наказів та під безпосереднім керівництвом представників влади та службових осіб ЗС РФ, досудове розслідування та судовий розгляд щодо яких здійснюється в інших кримінальних провадженнях, розробили злочинний план, яким передбачалося досягнення військово-політичних цілей РФ, які, на думку співучасників, були прямо пов'язані з необхідністю незаконної окупації та подальшої анексії АР Крим, м. Севастополя та південно-східних регіонів

України та, поряд із застосуванням політичних, дипломатичних, економічних та інформаційних та релігійних заходів, використання протестного потенціалу населення південно-східних регіонів України для організації сепаратистських референдумів, спрямованих на порушення територіальної цілісності України.

Крім того, військово-політичне керівництво Російської Федерації, розуміючи, що однією з необхідних складових підготовки та ведення агресивної війни є наявність суспільної підтримки з боку населення Російської Федерації, формування відношення до війни проти України та анексії території України як справедливої та необхідної для забезпечення безпеки Російської Федерації, її населення та російськомовної частини населення України, формування прихильного ставлення частини населення України до Російської Федерації тощо, вирішило залучити представників засобів масової інформації, відомих осіб з числа теле- та радіоведучих, музикантів, співаків, акторів, артистів, представників релігійних організацій тощо, які мають вплив на суспільну думку для реалізації свого плану з підготовки та ведення агресивної війни.

З цією метою військово-політичним керівництвом Російської Федерації було визначене коло осіб, здатних впливати на суспільну думку та які погодились здійснювати діяльність щодо формування суспільної підтримки розв'язування та ведення агресивної війни з боку населення Російської Федерації, і залучено їх до реалізації загального злочинного плану з підготовки та ведення агресивної війни.

Для реалізації цього плану використовувалась широка мережа підконтрольних уряду та окремим особам, пов'язаних з військово-політичним керівництвом засобів масової інформації.

У подальшому представниками засобів масової інформації, відомими особами з числа теле- та радіоведучих, музикантів, співаків, акторів, артистів тощо, які мають вплив на суспільну думку, які брали участь у змові, спрямованій на підготовку, розв'язування агресивної війни, розпочалася цілеспрямована, узгоджена, сформована військово-політичним керівництвом РФ інформаційна діяльність з формування негативної суспільної думки відносно України як самостійної держави, її державних органів та населення, а також шляхом публічних закликів до агресивної війни, зміни меж території України та її державного кордону, необхідності захисту Російської Федерації та російськомовної частини населення на території України шляхом систематичного нав'язування населенню наративів щодо: 1) громадянської війни в Україні: про те, що ЗСУ вбивають мирних громадян, про дискримінацію та геноцид жителів Донецької та Луганської областей, вбивства та знущання над тими, хто симпатизує Росії тощо; 2) України як «недодержави»: про нелегітимність, некомпетентність, корумпованість владних структур, небезпечність життя в Україні, розпад економіки, розчарування населення у владі тощо; 3) русофобії, антиросійської позиції представників влади та радикальної частини населення: про те, що владні структури України намагаються зашкодити Росії, Україна знищує спільну з Росією історію, напади радикальної частини населення на все, що пов'язане з Росією, активну боротьбу з російськими ЗМІ та соцмережами, антиросійські зміни в освітній системі,

Україна атакує Росію по всьому світу, відбуваються напади на релігію – УПЦ МП, відбувається звеличення героїв Західної України тощо; 4) свавілля фашистів та радикалів в Україні, які захопили владу; 5) України як маріонетки Заходу: українські владні структури керуються ззовні колективним Заходом чи США, Західні країни накачують України озброєнням, Захід використовує Україну проти Росії, наявність іноземних найманців в зоні АТО тощо.

З метою підготовки до наступного етапу агресивної війни проти України, а саме до повномасштабного вторгнення на територію України із застосуванням ЗС РФ та інших збройних формувань РФ, військово-політичне керівництво РФ продовжило залучати до виконання загального злочинного плану представників засобів масової інформації, відомих осіб з числа теле- та радіоведучих, музикантів, співаків, акторів, артистів, представників релігійних організацій тощо, які мають вплив на суспільну думку та використовувати їх для формування суспільної підтримки розв'язування та ведення агресивної війни з боку населення Російської Федерації, формування відношення до війни проти України та анексії території України як справедливої та необхідної для забезпечення безпеки Російської Федерації, її населення та російськомовної частини населення України, формування прихильного ставлення частини населення України до Російської Федерації тощо.

З метою посилення ідеологічно-пропагандистського впливу на населення, політичним керівництвом РФ постійно збільшувалось фінансування діяльності державних та підконтрольних ЗМІ, посилювалась цензура незалежних ЗМІ.

Одночасно з цим, у підконтрольних ЗМІ, за узгодженням із представниками політичного керівництва РФ, постійно підвищувалась частота згадування України (у середньому третина інформації у новинах таких ЗМІ була присвячена Україні), зазначена інформація була переважно негативною (співвідношення негативних новин до позитивних та нейтральних – 10 до 1), спрямованою на делегітимізацію української армії та державної влади, приниження та висміювання України та українців, створення думки про: панування в Україні диктату радикально налаштованої меншості, що сіє хаос та переслідує російськомовних; наявність загрози для РФ та її населення з боку України; використання України країнами Заходу для знищення РФ; про наявність у РФ великої кількості зовнішніх ворогів, які намагаються знищити РФ та заволодіти її ресурсами тощо. За допомогою таких наративів представники ЗМІ формували у населення переконання про необхідність силового впливу на Україну із застосуванням збройних сил та необхідність захисту російськомовної частини населення України.

Така інформаційно-пропагандистська підтримка була необхідним обов'язковим засобом для усунення перешкод в реалізації військово-політичним керівництвом РФ свого злочинного плану щодо розв'язування та ведення агресивної війни проти України, без якого неможливо досягнути поставлених злочинних цілей.

З 19 лютого 2014 року представниками РФ розпочато збройне вторгнення ЗС РФ, приховане твердженням керівників РФ про переміщення військових

підрозділів в рамках звичайної ротації сил Чорноморського флоту, які у взаємодії з іншими підрозділами ЗС РФ здійснили блокування й захоплення адміністративних будівель і ключових об'єктів військової та цивільної інфраструктури України, забезпечивши військову окупацію території Автономної Республіки Крим і м. Севастополя. У подальшому 18 березня 2014 року РФ оголосила про офіційне включення Криму до її території.

Одночасно із цим, протягом березня та на початку квітня 2014 року, під безпосереднім керівництвом та контролем представників влади та ЗС РФ представники іррегулярних незаконних збройних формувань, озброєних банд і груп найманців, створених, підпорядкованих, керованих та фінансованих Російською Федерацією, взяли під контроль будівлі, в яких знаходилися органи місцевої влади та місцеві органи виконавчої влади України, військові об'єкти України в окремих районах Донецької та Луганської областей України. Так, 07 квітня 2014 року в м. Донецьку створено терористичну організацію «Донецька народна республіка» (далі за текстом – «ДНР»), а 27 квітня 2014 року в м. Луганську – терористичну організацію «Луганська народна республіка» (далі за текстом – «ЛНР»), у складі яких утворені незаконні збройні формування, які функціонують і по теперішній час.

Внаслідок військових дій у період з травня по серпень 2014 року сили оборони України звільнили частину раніше окупованих територій Донецької та Луганської областей.

Датою початку тимчасової окупації Російською Федерацією окремих територій України є 19 лютого 2014 року. Автономна Республіка Крим та місто Севастополь є тимчасово окупованими Російською Федерацією з 20 лютого 2014 року. Окремі території України, що входять до складу Донецької та Луганської областей, є окупованими Російською Федерацією (у тому числі окупаційною адміністрацією Російської Федерації) починаючи з 7 квітня 2014 року, відповідно до ч. 2 ст. 1 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України».

Надалі, 24 лютого 2022 року президент РФ оголосив початок так званої «спеціальної військової операції». Після цього, близько четвертої години ранку того ж дня, ЗС РФ, інші збройні формування РФ та підконтрольні їм угруповання із регулярних незаконних збройних формувань розпочали широкомасштабне військове вторгнення на територію України, увійшовши з боку РФ, Білорусі та тимчасово окупованої території України, що супроводжувалось завданням ракетно-артилерійських ударів та бомбардувань авіацією об'єктів по всій території України.

З того моменту сили оборони України здійснюють збройну відсіч вздовж всієї лінії фронту.

Факт широкомасштабного збройного вторгнення на територію України 24.02.2022 не приховувався владою РФ, а також встановлений рішеннями міжнародних організацій, зокрема резолюцією Генеральної асамблеї ООН ES-11/1 від 02.03.2022 «Про агресію проти України», п. п. 1, 3 Висновку 300(2022) Парламентської Асамблеї Ради Європи «Наслідки агресії Російської Федерації проти України», п. п. 17, 18 Наказу Міжнародного Суду ООН від 16.03.2022 за

клопотанням про вжиття тимчасових заходів у справі «Звинувачення в геноциді відповідно до Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього» (Україна проти РФ) та ін.)».

Відповідно до ст. 2 спільної для Женевських конвенцій про захист жертв війни 1949 р., ці конвенції, як і інші акти законів і звичаїв війни (міжнародного гуманітарного права), застосовуються до всіх випадків оголошеної війни чи будь-якого іншого збройного конфлікту, що може виникнути між двома чи більше Високими Договірними Сторонами, навіть якщо одна з них не визнає стану війни, у тому числі до всіх випадків часткової або цілковитої окупації Високої Договірної Сторони, навіть якщо ця окупація не натрапляє на жодний збройний спротив.

Таким чином, з 19 лютого 2014 року до цього часу триває міжнародний збройний конфлікт, викликаний збройною агресією Російської Федерації проти України, окупацією частини території України, що вказує на поширення дії на території України законів та звичаїв війни (норм міжнародного гуманітарного права).

Спостерігаючи масштабну світову підтримку України та засудження лідерами і політичними діячами світових держав, а також відомими, у тому числі, на весь світ науковцями, акторами, співаками, музикантами, спортсменами, письменниками, інфлюенсерами, ведучими, бізнесменами та іншими публічними особами, агресії Російської Федерації стосовно України, представники владами та ЗС РФ, серед яких начальник Генерального штабу ЗС РФ Герасимов В.В., Міністр оборони РФ Шойгу С.К., директор Федеральної служби військ Національної гвардії Російської Федерації - головнокомандувач військами Національної гвардії Російської Федерації Золотов В.В. та інші, посилили залучення до своєї злочинної діяльності публічних осіб, релігійних діячів та інших представників культурного осередку Російської Федерації, на яких покладалася обов'язок підтримати дії керівництва РФ, виправдати їх, створити у громадян Росії та інших країн хибне уявлення про дійсний стан справ та переконати їх у законності дій керівництва РФ, а також, що це вимушений захід, направлений на захист росіян та мешканців тимчасово окупованих територій України.

Наслідками сприяння з боку культурних і релігійних діячів РФ збройній агресії РФ стосовно України стало широкомасштабне збройне вторгнення РФ в Україну, яке очікувано призвело до загибелі людей та інших тяжких наслідків у виді тимчасової окупації РФ території України та знищення будівель, майна та інфраструктури, чим завдано значну матеріальну шкоду.

Наведені вище факти розв'язання та ведення РФ агресивної війни проти України, здійснення підривної діяльності, в тому числі шляхом вторгнення підрозділів ЗС РФ на територію України, захоплення державних установ, організацій та військових частин, банківських установ, підприємств транспорту та іншої критичної інфраструктури з 27 лютого 2014 року широко висвітлювалися більшістю засобів масової інформації України та іноземних держав, у зв'язку з чим були достовірно відомі Гундяєву В.М.

Правовий статус Російської православної церкви як юридичної особи закріплено в Цивільному статуті Російської православної церкви, схваленого Священним Синодом 31.01.1991, затвердженого Патріархом Московським і всієї Русі 24.02.1991, зареєстрованого Міністерством юстиції РФФСР 31.01.1991, зі змінами та доповненнями, внесеними ухвалою Священного Синоду Російської Православної Церкви від 06.10.1998, зареєстрованими у Міністерстві юстиції Російської Федерації 20.11.1998 (Цивільний статут).

У відповідності до п. п. 1, 2, 3 Цивільного статуту Російська православна церква (Московський Патріархат, РПЦ) – самокерована (автокефальна) централізована православна релігійна організація, що об'єднує релігійні організації РПЦ, з метою спільного здійснення права на свободу сповідання та поширення православної християнської віри, а також піклування про релігійно-моральну освіту суспільства, яку визнають інші автокефальні православні церкви.

РПЦ є юридичною особою і має права та обов'язки відповідно до законодавства Російської Федерації, з дотриманням канонічних правил та внутрішніх установлень РПЦ.

На території інших держав РПЦ діє відповідно до законодавства цих держав.

Своє управління та регулювання внутрішньоцерковної діяльності РПЦ здійснює на основі Канонічного Статуту про управління РПЦ.

Статут релігійної організації РПЦ (Канонічний статут), прийнятий на Архієрейському Соборі (орган управління РПЦ) у 2000 році із внесенням подальших поправок у 2008, 2011, 2013, 2017 роках (далі – Статут).

Згідно п. 3 глави I Статуту юрисдикція РПЦ розповсюджуються на осіб православного сповідання, які проживають на канонічній території РПЦ: в Російській Федерації, Україні, Республіці Білорусь, Республіці Молдова, Азербайджанській Республіці, Республіці Казахстан, Китайській Народній Республіці, Киргизькій Республіці, Латвійській Республіці, Литовській Республіці, Республіці Таджикистан, Туркменістані, Республіці Узбекистан, Естонській Республіці, Японії, а також на православних, що добровільно входять до неї, які проживають в інших країнах.

Органами управління РПЦ є «Помісний собор», «Архієрейський Собор», «Священний Синод», які очолює «Патріарх Московський і всієї Русі» (п. 6 глави II, п. 7 глави III, п. 1 глави V Статуту).

Відповідно до п. п. 1, 4, 6 глави IV Статуту Предстоятель Російської православної церкви носить титул: «Святійший Патріарх Московський і всієї Русі» (Патріарх). Патріарх має піклування про внутрішній і зовнішній добробут РПЦ і керує нею спільно зі Священним Синодом, будучи його головою. Патріарх разом зі Священним Синодом скликає Архієрейські Собори, у виняткових випадках - Помісні Собори, і головує на них.

Згідно п. 13 глави II Статуту всі архієреї – члени Архієрейського Собору складають Архієрейську Нараду, завданням якого є обговорення постанов Помісного Собору, які мають особливу важливість.

27.01.2009 Помісним Собором РПЦ громадянина Російської Федерації Гундяєва Володимира Михайловича, 20.11.1946 р.н. обрано «Патріархом Московським і всієї Русі» (Патріарх Кирило).

До кола повноважень Гундяєва В.М., як предстоятеля РПЦ (Патріарха), згідно п. 7 глави IV Статуту, серед іншого, входить:

- підтримання єдності ієрархії РПЦ;
- здійснення начальницького спостереження за всіма синодальними установами;
- звернення з пастирськими посланнями до всієї спільноти РПЦ;
- здійснення виконавчо-розпорядчих повноважень щодо управління Московською Патріархією;
- представлення РПЦ у відносинах із вищими органами державної влади та управління.

Глава X Статуту визначає: *«Українська православна церква (УПЦ) є самоврядною з правами широкої автономії. Українській Православній Церкві надано незалежність та самостійність у її управлінні...»*. У той же час, зазначена глава Статуту передбачає регулювання діяльності УПЦ з боку РПЦ, у тому числі, обрання предстоятеля Української православної церкви, утворення чи скасування єпархій, за погодженням з предстоятелем РПЦ та її органами управління.

Ураховуючи зазначені вище положення Статуту, РПЦ, яку очолює Гундяєв В.М., має церковно-канонічний зв'язок цілого і частини стосовно УПЦ, оскільки має владні повноваження та врегульовує діяльність останньої, що ставить під сумнів канонічну суб'єктність УПЦ.

Всесвітній руський народний собор – міжнародної громадська організація, створена в травні 1993 року, главою якої є Гундяєв В.М., як предстоятель РПЦ. У приміщенні Храму Христа Спасителя по вул. Волхонка, 15, м. Москви, Російської Федерації, 11.11.2014 (точний час слідством не встановлено) відбулось засідання XVIII Всесвітнього руського народного собору, яке очолив Гундяєв В.М.

У президії зазначеного Собору були присутні: голова Державної Думи Федеральних Зборів РФ Наришкін С.Є.; перший заступник голови Ради Федерації Федеральних Зборів РФ Торшин О.П.; міністр внутрішніх справ РФ Колокольцев В.О.; генеральний прокурор РФ Чайка Ю.Я.; помічник Президента РФ Левитін І.Є.; представник Президента РФ у Центральному федеральному окрузі Беглов О.Д.; статс-секретар – заступник міністра закордонних справ РФ Карасін Г.Б.; керівник Департаменту міжрегіонального співробітництва, національної політики та зв'язків з релігійними організаціями м. Москви Артюх Ю.В.; голова Синодального відділу із взаємин Церкви й суспільства протоієрей Всеволод Чаплін; заступник голови Собору, голова Спільки

письменників Росії Ганічев В.М.; голова Центрального духовного управління мусульман, верховний муфтії Росії Талгат Таджуддін та інші офіційні особи.

За підсумками засідання XVIII Всесвітнього руського народного собору ухвалено документ під назвою «Декларація руської ідентичності». Згідно вказаного документу: *«Російський народ споконвічно мав складний генетичний склад, включаючи нащадків слов'янських, фінно-угорських, скандинавських, балтських, іранських і тюркських племен... Народження від російських батьків у більшості випадків є відправною точкою для формування російської самосвідомості, що, проте, ніколи не виключало можливості приєднання до російського народу вихідців з іншого національного середовища, які прийняли російську ідентичність, мову, культуру та релігійні традиції. Росіяни можуть бути громадянами Росії, США, Австралії, Румунії чи Казахстану.*

На засіданні Священного Синоду РПЦ, який проходив в Патріаршій та Синодальній резиденції в Даниловому монастирі по вул. Данилівський Вал, 22, м. Москви, Російської Федерації під головуванням Гундяєва В.М. 07.06.2022 (точний час слідством не встановлено), результати якого зазначено в журналі № 59, постановлено: *«...враховуючи практичну неможливість регулярного сполучення цих єпархій з Київською митрополією, – прийняти Джанкойську, Сімферопольську та Феодосійську єпархії у безпосереднє канонічне та адміністративне підпорядкування Патріарху Московському та всієї Русі та Священному Синоду Російської Православної Церкви. Утворити на території Республіки Крим та міста Севастополя Кримську митрополію у складі Джанкойської, Сімферопольської та Феодосійської єпархій. Головою Кримської митрополії призначити Преосвященного митрополита Сімферопольського та Кримського Лазаря.»*

Під час зазначеного вище засідання Священного Синоду, результати якого зазначено в журналі № 60, постановлено: *«Відродити посаду протопресвітера військового і морського духовенства, що існувала до 1918 року. Голову Синодального відділу із взаємодії зі Збройними силами та правоохоронними органами ієрея Олега Овчарова призначити на посаду протопресвітера військового та морського духовенства на строк виконання ним обов'язків голови згаданого відділу.»*

На засіданні Священного Синоду РПЦ, який проходив в Патріаршій та Синодальній резиденції в Даниловому монастирі по вул. Данилівський Вал, 22, м. Москви, Російської Федерації під головуванням Гундяєва В.М. 13.10.2022 (точний час слідством не встановлено), результати якого зазначено в журналі № 95, постановлено: *«...виходячи з необхідності збереження дієвого канонічного та адміністративного зв'язку з центральною церковною владою для благополучного перебігу церковного життя в Ровеньківській єпархії, враховуючи практичну неможливість регулярного повідомлення цієї єпархії з Київською митрополією, – прийняти Ровеньківську єпархію у безпосереднє канонічне та адміністративне підпорядкування Патріарху Московському та всієї Русі та Священному Синоду Російської Православної Церкви.»*

На підсумковому засіданні Священного Синоду РПЦ, який проходив в Патріаршій та Синодальній резиденції в Даниловому монастирі по

вул. Данилівський Вал, 22, м. Москви, Російської Федерації під головуванням Гундяєва В.М. 29.12.2022 (точний час слідством не встановлено), результати якого зазначено в журналі № 125, постановлено, що РПЦ надає гуманітарну допомогу «...біженцям із Донбасу, Херсонської та Запорізької областей, з України...».

Тобто, Священним Синодом РПЦ, який очолює Гундяєв В.М., окремі території України свідомо виокремлюються з-поміж юрисдикції України. Таке виокремлення повною мірою узгоджується із наративами пропаганди російської агресії проти України.

Під час зазначеного вище засідання Священного Синоду, результати якого зазначено в журналі № 145, постановлено призначити виконувача обов'язків ректора Таврійської семінарії у Сімферополі. Водночас, такі рішення згідно Статуту має право ухвалювати лише Синод УПЦ.

На засіданні Архієрейської Наради РПЦ, яка проходила в Троїце-Сергіївській лаврі в м. Сергієв Посад, Московської області, Російської Федерації, під головуванням Гундяєва В.М. 19.07.2023 (точний час слідством не встановлено) прийнято постанову, в якій зазначено: *«Сьогодні на українській землі державна влада є прямою спадкоємицею більшовиків-богоборців та споруджує гоніння проти Православної Церкви».*

Таким чином, РПЦ, яку очолює Гундяєв В.М., всупереч Статутним положенням РПЦ щодо незалежності та самостійності УПЦ, вважає окремі території України канонічними єпархіями РПЦ та заперечує територіальну цілісність України.

Російська православна церква є однією з 16 помісних православних церков, які разом об'єднують біля 300 млн. вірян по всьому світу. При цьому загальний вплив Гундяєва В.М., як предстоятеля РПЦ, на вірян складає до 160 млн. осіб, але не менше 80 млн. осіб.

Так, встановлено, що Гундяєв В.М., використовуючи власний авторитет та прихильність серед населення, маючи підтримку представників влади Російської Федерації, має реальну здатність впливати на необмежене коло осіб, серед яких військовослужбовці Збройних Сил, співробітники правоохоронних органів та спецслужб Російської Федерації, спонукати їх до вчинення тих чи інших дій, створювати в них уявлення про суспільно-політичну картину світу (в тому числі щодо факту збройної агресії Російської Федерації проти України).

На виконання покладених на Гундяєва В.М. повноважень, останній систематично здійснює проповіді, що розміщуються у відкритому доступі в мережі Інтернет, в тому числі, на офіційному каналі Московського Патріархату з назвою «russianchurch» відеохостингу «YouTube» та доступні для перегляду необмеженому колу осіб, у тому числі, прихожан РПЦ.

Зокрема, на вищевказаному каналі розміщено ряд відеозаписів проповідей Гундяєва В.М., серед яких:

– 13.03.2022 «Проповедь Святейшого Патриарха Кирилла в Неделю Торжества Православия» (доступна для перегляду за посиланням <https://www.youtube.com/watch?v=FRtOpMD4GHA>);

- 13.03.2022 «Литургия и Молебен в неделю Торжества Православия» (на каналі з назвою «tvsoyuz» відеохостингу «YouTube», доступна для перегляду за посиланням <https://www.youtube.com/watch?v=qPKCB9XhtGc>);
 - 16.03.2022 «РПЦ благословила іконою Богородиці на війну в Україні» (на каналі з назвою «Curiosa» відеохостингу «YouTube», доступна для перегляду за посиланням <https://www.youtube.com/watch?v=PBs6nTl3vUw>);
 - 03.04.2022 «Проповедь Святейшего Патриарха Кирилла в Неделю 4-ю Великого поста» (доступна для перегляду за посиланням https://www.youtube.com/watch?v=0xVyud_G3js);
 - 03.05.2022 «Проповедь Святейшего Патриарха Кирилла в день Радоницы» (доступна для перегляду за посиланням <https://www.youtube.com/watch?v=VfwzVL3bWN4>);
 - 08.05.2022 «Проповедь Святейшего Патриарха Кирилла в Неделю 3-ю по Пасхе, святых жен-мироносиц»; (доступна для перегляду за посиланням https://www.youtube.com/watch?v=H_fHg3ZaJU0);
 - 17.05.2022 «Выступление Святейшего Патриарха Кирилла на X Парламентских встречах в Совете Федерации ФС РФ», (доступна для перегляду за посиланням <https://www.youtube.com/watch?v=L2WNcfueRDc>);
 - 26.02.2023 «Слово Святейшего Патриарха Кирилла на встрече с юными спортсменами из Донбасса» (доступна для перегляду за посиланням <https://www.youtube.com/watch?v=I8i4SyZk-0w>);
- Крім того, Гундяев В.М. систематично здійснює проповіді, що розміщуються у відкритому доступі в мережі Інтернет, в тому числі, на офіційному сайті РПЦ, зокрема:
- 13.03.2022 «В неделю Торжества Православия Предстоятель Русской Церкви совершил Литургию в Храме Христа Спасителя», (доступна для перегляду за посиланням <http://www.patriarchia.ru/db/text/5908322.html>);
 - 03.04.2022 «Проповедь Святейшего Патриарха Кирилла в Неделю 4-ю Великого поста после Литургии в главном храме Вооруженных сил РФ», (доступно за посиланням <http://www.patriarchia.ru/db/text/5914188.html>);
 - 03.05.2022 «Патриаршая проповедь в день Радоницы после Литургии в Архангельском соборе Московского Кремля» (доступно за посиланням <http://www.patriarchia.ru/db/text/5922848.html>);
 - 08.05.2022 «Слово Святейшего Патриарха Кирилла в Неделю 3-ю по Пасхе после Литургии в главном храме Вооруженных сил РФ» (доступна для перегляду за посиланням <http://www.patriarchia.ru/db/text/5924172.html>);
 - 17.05.2022 «Выступление Святейшего Патриарха Кирилла на X Парламентских встречах в Совете Федерации ФС РФ» (доступна для перегляду за посиланням www.patriarchia.ru/db/text/5926129.html);
 - 20.01.2023 «Святейший Патриарх Кирилл: Каждый священник должен быть на передней линии духовного фронта» (доступна для перегляду за посиланням <http://www.patriarchia.ru/db/text/5997886.html>);

– 26.02.2023 «Слово Святейшего Патриарха Кирилла на встрече с юными спортсменами из Донбасса» (доступна для перегляду за посиланням <http://www.patriarchia.ru/db/text/6006766.html>).

Так, 13.03.2022 (точний час слідством не встановлено) Гундяєв В.М., перебуваючи в приміщенні Храму Христа Спасителя по вул. Волхонка, 15, м. Москви, Російської Федерації, будучи залученим до протиправної діяльності зазначеними вище співучасниками та діючи за попередньою змовою групою осіб, усвідомлюючи суспільно-небезпечний характер своїх дій, передбачаючи суспільно небезпечні наслідки таких дій та бажаючи їх настання, розуміючи, що Україна є незалежною державою та недоторканою в межах існуючих кордонів, розуміючи, що його виступ широко висвітлюється засобами масової інформації, висловив заклики до вчинення умисних дій з метою зміни меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, у поєднанні з розпалюванням національної ворожнечі, виступивши перед невизначеним, але значним колом осіб, з промовою «Проповедь Святейшего Патриарха Кирилла в Неделю Торжества Православия» відеозапис якої 13.03.2022 розміщено на офіційному каналі Московського Патріархату з назвою «russianchurch» відеохостингу «YouTube» за посиланням <https://www.youtube.com/watch?v=FRtOpMD4GHA>, на каналі з назвою «tvsoyuz» відеохостингу «YouTube», доступна для перегляду за посиланням <https://www.youtube.com/watch?v=qPKCB9XhtGc> та текст якої 13.03.2022 розміщено на офіційному сайті Московського Патріархату за посиланням «<http://www.patriarchia.ru/db/text/5908322.html>» де висловив наступне:

– *«И дай бог нам всем сохранить единство, не взирая ни на какие давления и ни на какие старание сил, чуждых церкви, разрушит духовное единство наших народов»;*

– *«Пусть господь хранит нашу церковь, укрепляет наш народ и помогает всем нам, русским православным людям. Когда я говорю русским я имею в виду слова летописи временных лет откуда пошла русская земля, то есть всех кто живет на Украине, в Беларуси, на нашей русской земле, чтобы все мы были едины духом и сохраняли единство в вере да поможет нам господь и сегодня особая наша молитва в день православия, сохранить единство в вере, единство в духе ... помня, что у нас одни святые, одна традиция духовная ... один народ Божий. Печаль и скорбь пройдет скоро ... и если будет так ... то сохранятся и земля наша русская – по слову повести временных лет, в которую ныне входят и Россия, и Украина, и Беларусь».*

Також, Гундяєв В.М., у тому ж місці, в зазначений час та за викладених вище обставин виступив із промовою «РПЦ благословила иконой Богородицы на войну в Украине», відеозапис якої 16.03.2022 розміщено на каналі з назвою «Curiosa» відеохостингу «YouTube» за посиланням <https://www.youtube.com/watch?v=PBs6nTl3vUw> та висловив заклик у формі молитовного звернення: *«Вот этот образ я бы хотел передать для нашего воинского храма в парке Патриот в Храме Воскресенья Христова. Пусть он вдохновляет молодых воинов, которые принимают присягу, которые вступают*

на путь защиты отечества. Вручаю его Вам. Но и поскольку Вы возглавляете, Владимир Васильевич, Росгвардию, то я хотел бы, чтобы этот образ был в рядах Росгвардии Российской Федерации».

Встановлено, що у висловлюваннях Гундяєва В.М. містяться публічні заклики до заперечення й неприйняття факту існування українського народу як окремої самостійної нації, етносу чи етнічної групи; категоричної протидії і незгоди з фактом існування України як незалежної самостійної держави; неприйняття і спротиву самостійності й незалежності України і української православної церкви; поширення відомостей, які підбурюють до розв'язання міжконфесійних, міжетнічних конфліктів.

За результатами проведення семантико-дискурсивного аналізу за провідним контентом у тексті промови Гундяєва В.М. із назвою «Проповедь Святейшого Патриарха Кирилла в Неделю Торжества Православия», та в промові, яке демонструє відео: «РПЦ благословила іконою Богородиці на війну в Україні», чітко визначається невдоволеність соціально-політичним станом в Україні, плином і перебігом подій в Україні, негативно-конотоване висвітлення дій чинної української влади у зіставленні з ганебними антигуманними й злочинно-протизаконними діями легендарних архаїчних біблейських образів.

У висловлюваннях Гундяєва В.М. містяться публічні заклики до приниження національної гідності громадян у зв'язку з їхніми релігійними переконаннями; містяться публічні заклики до розпалювання ненависті між народами РФ та України в умовах триваючого військового конфлікту.

Крім того, згідно проведеного психосемантичного аналізу загального дискурсу промови Гундяєва Володимира Михайловича (патріарх Російської православної церкви Кирил), виділено імпліцитний контент, який містить виражені ознаки закликів до заперечення й неприйняття факту існування українського народу як окремої самостійної нації, етносу чи етнічної групи, категоричної протидії і незгоди з фактом існування України як незалежної самостійної держави.

Разом з тим, з урахуванням висловлених ідей єдності народів та територій РФ, Білорусі та України, їх духовної єдності та висловлювання, які пропагують військові звияги російської армії та спрямовані на схвалення «військової операції» (російської агресії проти України) у сучасній військово-політичній ситуації, вищезазначені промови Гундяєва В.М. можуть сприйматися цільовою аудиторією, як такі, що містять відкриті висловлювання у вигляді звернення або пропаганди, які свідомо спрямовані на розпалювання національної ворожнечі та ненависті, на приниження національної гідності, а саме - на розпалювання ненависті між народами РФ та України в умовах триваючого військового конфлікту, образу почуттів громадян у зв'язку з їхніми релігійними переконаннями, у тому числі – у частині стосовно підтримки керівництвом РПЦ військової агресії проти України.

При цьому у його промовах містяться висловлювання, які покликані активно впроваджувати в свідомості населення України неправильність та недоцільність теперішнього зовнішнього та внутрішнього політичного курсу України, діяльності чинної влади України, шляхом викривленого висвітлювання

фактів та подій, створення при цьому інформаційних приводів для антиукраїнської інформаційної діяльності, а саме висловлювання:

– *«Приходит власть и по политическим соображениям не считает возможным, чтобы большинство православных верующих людей принадлежало русской православной церкви, Московскому патриархату. И начинается притеснение этих людей, их обвиняют чуть ли не в государственной измене, и естественно оказывают давление»;*

– *«Моя молитва о том, чтобы народ наш на Украине сохранил веру православную, чтобы не убоился того самого давления, которое предлагает ему уйти в расколы и тем самым как бы проявить лояльность к власти»;*

– *«И чтобы никакие позорные и оскорбительные клички, которые сегодня люди радикальных взглядов налагают на наших православных людей, обвиняя их в некоем пособничестве чуть ли не оккупантам, чтобы вся эта скверна не омрачала их души»;*

– *«И дай бог нам всем сохранить единство, невзирая ни на какие давления и ни на какие старание сил, чуждых церкви, разрушить духовное единство наших народов»;*

– *«Верим, что церковь православная не потерпит урона от этих происходящих ныне событий, надеемся, скоро приходящих».*

У загальному контексті відеозаписи за участі Гундяєва В.М., враховуючи вербальний та невербальний зміст його промов, можливо розглядати як свідоме відкрите поширення відомостей, які підбурюють до розв'язання міжконфесійних (між ПЦУ та УПЦ МП) та міжетнічних (між народами України та РФ) конфліктів.

Враховуючи суспільно-політичну ситуацію та воєнно-політичну обстановку, що склалася, зазначені дії та висловлювання спрямовані:

- на розпалювання релігійної ворожнечі та деморалізацію віруючих людей УПЦ Московського патріархату, що проживають на території України, формування інформаційних передумов для національної ворожнечі на релігійному підґрунті;

- на дезінформування населення України (цільової аудиторії), яке має можливість переглядати зазначені матеріали та за своїм змістом покликані активно впроваджувати в свідомості аудиторії неправильність теперішнього політичного курсу України, створюючи при цьому інформаційні приводи для антиукраїнської інформаційної діяльності. При цьому висловлювання Гундяєва В.М. носять маніпулятивний характер шляхом підміни поняття «народ України» поняттям «народи, що проживають в Україні, Білорусі, Росії - це один народ», «Україна» поняттям - «землі, що входять до складу Росії, України, Білорусії - це землі руські».

Зазначені висловлювання Гундяєва В.М. є умисним вчиненням дій на шкоду суверенітету, територіальної цілісності та недоторканості, державній, інформаційній безпеці України.

Заклики, що містяться у наведених відеозаписах, є публічними, оскільки вони мають не приватний публічний, виражений не випадковий цілеспрямований характер, адресовані цільовій аудиторії (присутнім на проповіді та особам, які

можуть переглядати зазначені матеріали через засоби комунікації, соціальні мережі та ЗМІ) і передбачають відкрите звернення до необмеженого кола осіб.

Для розповсюдження своєї діяльності РПЦ використовує низку друкованих, мережових та телевізійних джерел, а саме:

- щомісячне друковане видання «Журнал Московской Патриархии»;
- газета «Церковный вестник»;
- альманах «Богословские труды»;
- офіційний сайт Московського Патріархату, що доступний для перегляду за посиланням «<http://www.patriarchia.ru/>»;
- телеканал «Спас»;
- офіційний сайт Відділу зовнішніх церковних зв'язків Московського Патріархату, що доступний для перегляду за посиланням «<https://mospat.ru/ru/>»
- інтернет-портал, що доступний для перегляду за посиланням «<https://bogoslov.ru/>»;
- офіційний сайт «ПРАВОСЛАВИЕ.RU», що доступний для перегляду за посиланням «<https://pravoslavie.ru/>»;
- інтернет-портал «Церковно-Научный Центр «Православная Энциклопедия», що доступний для перегляду за посиланням «<https://www.sedmitza.ru/>»;
- наукові видання щодо історії Російської Православної Церкви – «Православная энциклопедия», «Церковно-исторический вестник», «Вестник ПСТГУ», «Вестник церковной истории», «Российское духовенство и свержение монархии в 1917 году (сборник документов)», «Священство и Царство (Россия, начало XX века – 1918 год). Исследования и материалы».

Зважаючи на те, що Гундяєв В.М. має авторитет та займає найвище місце у системі Російської Православної Церкви, його висловлювання із закликами до вчинення умисних дій з метою зміни меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, здійснили вплив на вірян, серед яких, зокрема, представники збройних сил Російської Федерації, військових формувань, парамілітарних організацій, інші особи, які задіяні у військовій агресії РФ проти України, що призвело до захоплення РФ частин територій України:

- Автономної Республіки Крим з 20.02.2014;
- Донецької, Луганської областей з 07.04.2014;
- Житомирської, Запорізької, Київської, Луганської, Миколаївської Сумської, Харківської, Херсонської, областей з 24.02.2022.

Вищевказані дій Гундяєва В.М. забезпечили можливість вчинення збройної агресії РФ стосовно України, а також сприйняття, заохочування та підтримку з боку суспільства РФ широкомасштабного збройного вторгнення РФ в Україну, яке очікувано призвело до загибелі людей та інших тяжких наслідків у виді тимчасової окупації РФ окремих територій України та знищення будівель, майна та інфраструктури, чим завдано значну матеріальну шкоду.

Таким чином, Гундяєв Володимир Михайлович, 20.11.1946 року народження підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 110 КК України, що кваліфікується як публічні заклики до вчинення умисних дій з метою зміни меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, вчинені за попередньою змовою групою осіб, поєднані з розпалюванням національної та релігійної ворожнечі, які призвели до загибелі людей та інших тяжких наслідків.

Окрім цього, за викладених вище обставин Гундяєв В.М., продовжуючи свою протиправну діяльність, 19.01.2023 (точний час слідством не встановлено), перебуваючи в приміщенні Богоявленського кафедрального собору в Єлохові по вул. Спартаковській, 15, м. Москви, Російської Федерації, будучи залученим до протиправної діяльності зазначеними вище співучасниками та діючи повторно, за попередньою змовою групою осіб, усвідомлюючи суспільно-небезпечний характер своїх дій, передбачаючи суспільно небезпечні наслідки таких дій та бажаючи їх настання, усвідомлюючи факт збройної агресії Російської Федерації проти України, розуміючи, що його виступ широко висвітлюється засобами масової інформації, звернувся до невизначеного, але значного кола осіб, висловив заклики до вчинення умисних дій з метою зміни меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, виступивши з проповіддю «Святейший Патріарх Кирилл: Каждый священник должен быть на передней линии духовного фронта», текст якої 20.01.2023 розміщено на офіційному сайті Московського Патріархату за посиланням «<http://www.patriarchia.ru/db/text/5997886.html>» та містить наступні висловлювання:

«Святейший Патріарх напомним о событиях двухвековой давности, когда едва ли не вся объединенная Европа во главе с Наполеоном попыталась завоевать Россию. Однако, по словам Его Святейшества, ни в 1812 году, ни во время Великой Отечественной войны агрессоры не добились своего, потому что весь народ единомысленно поднялся на защиту Родины. «Сколько было обиженных на советскую власть! Сколько священников сидело в тюрьмах, сколько храмов разрушено, сколько крестьян раскулачено! Но все отступило на задний план, и люди, движимые патриотической идеей, мобилизовались, осознав, что внешний враг представлял огромную, экзистенциальную угрозу нашей стране. И мы выиграли, потому что действительно произошла мобилизация всего народа», — подчеркнул Святейший Владыка»;

«Но и сегодня, когда Россия стала сверхдержавой, обладающей мощнейшим вооружением, мы должны сохранять внутреннюю силу. Мы должны быть едины и действительно сильны и в экономическом, и в политическом отношении. А это означает, что сегодня нужно работать за двоих и за троих», — продолжил Предстоятель Русской Православной Церкви»;

«Люди видят в России страну, которая являет пример верности традиционным ценностям, таким как семья, чувство долга, патриотизм»;

«Россия – это реальная альтернатива абсолютно тупиковому развитию западной цивилизации. Сегодня мы действительно впереди — со своими идеями, со своим целеполаганием, со своей верой, со своим патриотизмом», — подчеркнул Святейший Патриарх».

«А мы должны быть впереди всех, потому что мы за Родину, за народ свой. И сегодня я обращаюсь не только к присутствующему здесь духовенству — я хотел бы обратить слова ко всей Церкви, ко всем нашим священнослужителям. Потому что настало время, когда мы должны быть вместе с нашим страждущим народом и в первую очередь с теми, кто ценой жизни защищает наших православных людей на Донбассе», — заключил Святейший Патриарх Кирилл.

Встановлено, що у висловлюваннях Гундяєва В.М. міститься публічний заклик до вчинення дій, спрямованих на зміну меж території і державного кордону України, а також встановленого в ній державного та політичного устрою.

Крім того, у висловлюваннях Гундяєва В.М. міститься інформація публічного та пропагандистського характеру, спрямована на формування в суспільстві настроїв відповідно до поширюваних ідей та переконань, а ужиті мовні засоби та лінгвістичні прийоми, категоричність, безапеляційність висловлювань та їх емоційна насиченість дають підстави стверджувати, що зафіксована у зазначеному вище тексті мовленнєва діяльність є проявом маніпулятивної поведінки, спрямованої на реалізацію прагматичної мовленнєвої мети - нав'язати масовому адресату негативне ставлення до чинної української влади як до «ворога», діями якого спричинені негативні процеси в державі, які, серед іншого, загрожують мирному і стабільному існуванню жителів Сходу.

Також, Гундяєв В.М., у тому ж місці, в зазначений час та за викладених вище обставин висловився наступним чином:

–«И Церковь, и все те, кто оказывает и может оказывать влияние на наше общество, должны сделать всё, чтобы Россия победила, - заявил Святейший Патриарх».

Висловлювання емоційного закличного змісту, в яких через аргументацію зі спеціально підібраними даними та уживання імперативної конструкції *«Должны сделать всё»* вербалізовано спонування російського суспільства до всебічної активізації дій, спрямованих на протидію глобалістським амбіціям Заходу та перемогу Російської Федерації у *«специальной военной операции»* в Україні (метою якої є територіальна експансія та зміна влади в Україні).

Зміст такого повідомлення, його категоричність, імперативність, викладення інформації у формі звернення до масового адресата, тісний логічний і змістовий зв'язок з текстом статті загалом указує на реалізацію публічного заклику до активних дій у контексті перебігу російсько-української війни, спрямованої на зміну меж території і державного кордону України, а також встановленого в ній державного та політичного устрою.

Для розповсюдження своєї діяльності РПЦ використовує низку друкованих, мережевих та телевізійних джерел, а саме:

– щомісячне друковане видання *«Журнал Московской Патриархии»*;

- газета «Церковный вестник»;
- альманах «Богословские труды»;
- офіційний сайт Московського Патріархату, що доступний для перегляду за посиланням «<http://www.patriarchia.ru/>»;
- телеканал «Спас»;
- офіційний сайт Відділу зовнішніх церковних зв'язків Московського Патріархату, що доступний для перегляду за посиланням «<https://mospat.ru/ru/>»
- інтернет-портал, що доступний для перегляду за посиланням «<https://bogoslov.ru/>»;
- офіційний сайт «ПРАВОСЛАВИЕ.RU», що доступний для перегляду за посиланням «<https://pravoslavie.ru/>»;
- інтернет-портал «Церковно-Научный Центр «Православная Энциклопедия», що доступний для перегляду за посиланням «<https://www.sedmitza.ru/>»;
- наукові видання щодо історії Російської Православної Церкви – «Православная энциклопедия», «Церковно-исторический вестник», «Вестник ПСТГУ», «Вестник церковной истории», «Российское духовенство и свержение монархии в 1917 году (сборник документов)», «Священство и Царство (Россия, начало XX века – 1918 год). Исследования и материалы».

Зважаючи на те, що Гундяєв В.М. має авторитет та займає найвище місце у системі Російської Православної Церкви, його висловлювання із закликами до вчинення умисних дій з метою зміни меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, здійснили вплив на вірян, серед яких, зокрема, представники збройних сил Російської Федерації, військових формувань, парамілітарних організацій, інші особи, які задіяні у військовій агресії РФ проти України, що призвело до захоплення РФ частин території України:

- Автономної Республіки Крим з 20.02.2014;
- Донецької, Луганської областей з 07.04.2014;
- Житомирської, Запорізької, Київської, Луганської, Миколаївської Сумської, Харківської, Херсонської, областей з 24.02.2022.

Вищевказані дії Гундяєва В.М. забезпечили можливість вчинення збройної агресії РФ стосовно України, а також сприйняття, заохочування та підтримку з боку суспільства РФ широкомасштабного збройного вторгнення РФ в Україну, яке очікувано призвело до загибелі людей та інших тяжких наслідків у виді тимчасової окупації РФ окремих територій України та знищення будівель, майна та інфраструктури, чим завдано значну матеріальну шкоду.

Окрім цього, за викладених вище обставин Гундяєв В.М., продовжуючи свою протиправну діяльність 26.02.2023 (точний час слідством не встановлено), перебуваючи в приміщенні Храму Христа Спасителя по вул. Волхонка, 15, м. Москви, Російської Федерації, будучи залученим до протиправної діяльності зазначеними вище співучасниками та діючи повторно, за попередньою змовою

групою осіб, усвідомлюючи суспільно-небезпечний характер своїх дій, передбачаючи суспільно небезпечні наслідки таких дій та бажаючи їх настання, усвідомлюючи факт збройної агресії Російської Федерації проти України, розуміючи, що його виступ широко висвітлюється засобами масової інформації, звернувся до невизначеного, але значного кола осіб, висловив заклики до вчинення умисних дій з метою зміни меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, виступивши з проповіддю «Слово Святейшого Патріарха Кирилла на зустрічі з юними спортсменами із Донбасу», текст якої 26.02.2023 розміщено на офіційному сайті Московського Патріархату за посиланням «<http://www.patriarchia.ru/db/text/6006766.html>» та містить наступні висловлювання:

«С Донбасом у Патріарха особа зв'язь. Донбас сьогодні — це форпост Русского мира, форпост России. Вы знаете, что много врагов у Русского мира и враги были всегда, на протяжении всей истории России. Причин тому несколько. Во-первых, Россия очень сильная, и те, кто претендует на господство над другими, всегда понимают: пока есть Россия, особенно господствовать в мире не придется. Всегда найдется сила в лице России, которая скажет: «Остановитесь, не обижайте слабых, не безобразничайте, не нарушайте законов». И ведь эта миротворческая миссия России связана не только с тем, что у России своя политика, свои требования к окружающему миру, но и с тем, что Россия всегда чувствовала необходимость защищать тех, кого несправедливо обижают, кого эксплуатируют, особенно если те, о ком идет речь, сами исторически принадлежат к Русскому миру»;

«Казалось бы, то, о чем я говорю, — это далекое-далекое прошлое. Но это далекое прошлое очень актуализировалось в наше время, и эта зловещая актуализация сделалась особенно очевидной в том регионе, откуда вы приехали, — на Донбасе. Донбас — русская земля, это каждый знает. По безрассудству государственных властей, по глупости или по предательству эта земля оказалась за границей России — при всем том, что абсолютное большинство людей говорит на русском языке, абсолютное большинство отождествляет себя с русским народом. Очень многие на протяжении истории защищали Россию, в том числе с оружием в руках, — достаточно вспомнить замечательные, хоть и трагические страницы Великой Отечественной войны, когда Донбас встал на защиту всей страны. И вдруг кто-то решил вырвать всё это из нашей исторической памяти, переформатировать наше национальное сознание, доказать людям Донбаса, что они и не русские вовсе и не имеют к России никакого отношения»;

«Всё это повлекло за собой события, о которых вы знаете лучше, чем я. Замечательно, что Россия встала на защиту интересов Донбаса и не допустила осуществиться планам наших противников. А теперь мы все вместе, и это, конечно, дает основание с уверенностью смотреть в будущее. Россия своих не бросает. Россия способна защитить и помочь, но и Донбас должен продолжать свои героические традиции защиты Родины — нашей общей единой Родины. А для того, чтобы защищать, нужно быть абсолютно

уверенным в правоте своего дела. И я очень бы хотел, чтобы в первую очередь дети и молодежь Донбасса понимали, что борьба, которая сейчас идет, — справедливая борьба, потому что она связана с защитой исторического наследия. Я имею в виду органическую принадлежность Донбасса государству Российскому. Донбасс — не какая-то сторонняя территория, которую присоединили к России, это исторически русская земля»;

«Мы очень надеемся на детей, на молодежь Донбасса. Мы — это Россия. Мы очень верим в вас»;

«Поэтому еще и еще раз хочу подчеркнуть важность Донбасса для России, а России для Донбасса. Мы — одна страна, мы — Россия, Донбасс — органическая, неразрывная часть России. И для того, чтобы ни у кого не возникало сомнений в том, что это так, важно, чтобы вы, молодые люди, были носителями этого мировоззрения, этого самопонимания. Никогда не следует говорить: «Донбасс и Россия». Всегда нужно говорить: Донбасс — это Россия».

Встановлено, що у висловлюваннях Гундяєва В.М. міститься публічний заклик до вчинення дій, спрямованих на зміну меж території і державного кордону України, а також встановленого в ній державного та політичного устрою.

Цей заклик виражений у формі розгорнутого заклику - звернення, значення закличності в якому виражене імперативними конструкціями, складнопідрядними реченнями мети та контекстом їх реалізації.

Логіко-змістовим, лексико-семантичним, контекстологічним та інтенс-аналізом висловлювань Гундяєва В.М. встановлено, що їхній зміст утворюють компонент – висловлювання спонукального змісту, адресовані молоді та дітям Донбасу та виражені імперативними конструкціями та складнопідрядними реченнями мети («...я очень бы хотел, чтобы ... дети и молодежь Донбасса понимали, что борьба, которая сейчас идет, — справедливая борьба,..»); «...Донбасс должен продолжать свои героические традиции защиты Родины — нашей общей единой Родины»; «...важно, чтобы вы, молодые люди были носителями этого мировоззрения, этого самопонимания. Никогда не следует говорить «Донбасс и Россия». Всегда нужно говорить: Донбасс — это Россия»), які, з огляду на чітку аргументацію – твердження про Донбас як частину Росії («Донбасс сегодня — это форпост Русского мира, форпост России», «Донбасс — русская земля, это каждый знает»; «...абсолютное большинство людей говорит на русском языке, абсолютное большинство отождествляет себя с русским народом»; Донбасс — не какая-то сторонняя территория, которую присоединили к России, это исторически русская земля»; «Донбасс — органическая, неразрывная часть России»), використання мовних засобів переконування («абсолютное большинство», «еще и еще раз хочу подчеркнуть...», «я очень бы хотел, чтобы...», «Мы очень надеемся...», «Мы очень верим в вас...»), ціннісних елементів моральної свідомості («историческая память», «национальное сознание», «справедливая борьба», «защита исторического наследия»), обов'язку («Россия своих не бросает. Россия способна защитить и помочь, но и Донбасс должен продолжать свои героические традиции защиты Родины — нашей общей единой Родины»),

ціннісних концептів ВВВ (перемога радянського народу над німецько-фашистськими загарбниками у Другій світовій війні) для апеляції до спільної історичної пам'яті («...достаточно вспомнить замечательные, хоть и трагические страницы Великой Отечественной войны, когда Донбасс встал на защиту всей страны»), виражають значення спонукання, адресованого молоді Донбасу, до підтримки рішень та дій політичного керівництва РФ щодо від'єднання частини території від України і приєднання її до Росії, яке, з огляду на ситуативний контекст реалізації і поширення, виражає значення розгорнутого публічного заклик до вчинення такої діяльності.

Для розповсюдження своєї діяльності РПЦ використовує низку друкованих, мережевих та телевізійних джерел, а саме:

- щомісячне друковане видання «Журнал Московской Патриархии»;
- газета «Церковный вестник»;
- альманах «Богословские труды»;
- офіційний сайт Московського Патріархату, що доступний для перегляду за посиланням «<http://www.patriarchia.ru/>»;
- телеканал «Спас»;
- офіційний сайт Відділу зовнішніх церковних зв'язків Московського Патріархату, що доступний для перегляду за посиланням «<https://mospat.ru/ru/>»
- інтернет-портал, що доступний для перегляду за посиланням «<https://bogoslav.ru/>»;
- офіційний сайт «ПРАВОСЛАВИЕ.RU», що доступний для перегляду за посиланням «<https://pravoslavie.ru/>»;
- інтернет-портал «Церковно-Научный Центр «Православная Энциклопедия», що доступний для перегляду за посиланням «<https://www.sedmitza.ru/>»;
- наукові видання щодо історії Російської Православної Церкви – «Православная энциклопедия», «Церковно-исторический вестник», «Вестник ПСТГУ», «Вестник церковной истории», «Российское духовенство и свержение монархии в 1917 году (сборник документов)», «Священство и Царство (Россия, начало XX века – 1918 год). Исследования и материалы».

Зважаючи на те, що Гундяєв В.М. має авторитет та займає найвище місце у системі Російської Православної Церкви, його висловлювання із закликами до вчинення умисних дій з метою зміни меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, здійснили вплив на вірян, серед яких, зокрема, представники збройних сил Російської Федерації, військових формувань, парамілітарних організацій, інші особи, які задіяні у військовій агресії РФ проти України, що призвело до захоплення РФ частин території України:

- Автономної Республіки Крим з 20.02.2014;
- Донецької, Луганської областей з 07.04.2014;
- Житомирської, Запорізької, Київської, Луганської, Миколаївської Сумської, Харківської, Херсонської, областей з 24.02.2022.

Вищевказані дій Гундяєва В.М. забезпечили можливість вчинення збройної агресії РФ стосовно України, а також сприйняття, заохочування та підтримку з боку суспільства РФ широкомасштабного збройного вторгнення РФ в Україну, яке очікувано призвело до загибелі людей та інших тяжких наслідків у виді тимчасової окупації РФ окремих територій України та знищення будівель, майна та інфраструктури, чим завдано значну матеріальну шкоду.

Таким чином, Гундяєв Володимир Михайлович, 20.11.1946 року народження підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 110 КК України, що кваліфікується як публічні заклики до вчинення умисних дій з метою зміни меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, вчинені повторно, за попередньою змовою групою осіб, які призвели до загибелі людей та інших тяжких наслідків.

За викладених вище обставин, в умовах збройної агресії Російської Федерації проти України Гундяєв В.М. систематично здійснює проповіді, що розміщуються у відкритому доступі в мережі Інтернет.

Так, 03.04.2022 (точний час слідством не встановлено), перебуваючи в приміщенні Патріаршого собору Воскресіння Христового – Головному храмі Збройних сил Російської Федерації по Мінському шосе, 55 км, м. Кубинка, Одинцовського міського округу, Московської області, Російської Федерації, усвідомлюючи суспільно-небезпечний характер своїх дій, передбачаючи суспільно небезпечні наслідки таких дій та бажаючи їх настання, усвідомлюючи факт збройної агресії Російської Федерації проти України, розуміючи, що його виступ широко висвітлюється засобами масової інформації, звернувся до невизначеного, але значного кола осіб, здійснив виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України, розпочатої у 2014 році, виправдовування та визнання правомірною тимчасової окупації частини території України, а також глорифікацію осіб, які здійснювали таку агресію, виступивши з проповіддю «Проповедь Святейшого Патріарха Кирилла в Неделю 4-ю Великого поста», відеозапис якої 03.04.2022 розміщено на офіційному каналі Московського Патріархату з назвою «russianchurch» відеохостингу «YouTube» за посиланням https://www.youtube.com/watch?v=0xVyud_G3js та текст якої 03.04.2022 розміщено на офіційному сайті Московського Патріархату за посиланням «<http://www.patriarchia.ru/db/text/5914188.html>» та містить наступні висловлювання:

«Я очень радуюсь тому, что имел сегодня возможность совершить Божественную литургию в этом прекрасном храме, в присутствии наших военнослужащих. Сегодня Отечество наше переживает непростое время. Сегодня вновь с наименованием «военный человек» связано пребывание не только в мирном состоянии, но также и пребывание на поле брани. К счастью, Отечество наше не так часто сталкивается с полем брани, но не иссякает

приход в Вооруженные силы молодых людей, которые стремятся стать офицерами, которые стремятся посвятить свою жизнь защите Отечества. И если в мирное время это можно объяснить какими-то привилегиями или материальными соображениями, то в военное время служба в Вооруженных силах — это настоящий подвиг, а именно такое время мы сейчас переживаем. Служба требует готовности от каждого, кто принял присягу, защищать Родину, не жалея жизни своей; и поэтому сегодня особая молитва наша о Вооруженных силах, о наших воинах, с которыми связывается надежда на безопасность, на свободу, на подлинную независимость нашей страны.

Сегодня слово «независимость» часто прилагается почти ко всем странам мира. Но это неправильно, потому что большинство стран мира находятся сейчас под колоссальным влиянием одной силы, которая сегодня, к сожалению, противостоит силе нашего народа. И поскольку это так, поскольку там большая сила, то и мы должны быть очень сильными. Когда я говорю «мы», я имею в виду, в первую очередь. Вооруженные силы — но не только. Весь наш народ сегодня должен проснуться, встрепенуться, понять, что наступило время особенное, от которого может зависеть историческая судьба нашего народа.

Именно поэтому я сегодня именно здесь, в этом храме, совершал Божественную литургию — чтобы встретиться в первую очередь с представителями наших Вооруженных сил, обратиться к ним, а через них — ко всей нашей армии, к Флоту, ко всем защитникам Отечества, чтобы они сознавали историческую важность переживаемого момента. Еще и еще раз хочу сказать: мы миролюбивая страна и очень миролюбивый, многострадальный народ, который пострадал от войн так, как мало кто из европейских народов. У нас нет никакого стремления к войне или к тому, чтобы делать нечто, что могло бы причинить вред другим. Но мы уж так воспитаны всей нашей историей, что любим свое Отечество и будем готовы защищать его так, как только русские могут защищать свою страну.

Когда я говорю эти слова, я вовсе не произношу какие-то пустые комплименты. Я отталкиваюсь от истории нашего народа, от истории наших Вооруженных сил. Ведь мы сломали хребет Фашизму, который, несомненно, победил бы мир, если бы не Россия, если бы не подвиг нашего народа. Да поможет нам Господь и сегодня, чтобы мы, будучи мирными, миролюбивыми и скромными людьми, были вместе с тем готовы — всегда и при любых обстоятельствах — защитить свой родной дом.

Конечно, когда я говорю все это, я не перестаю чувствовать тревогу за всех людей, которые живут в тех местах, где сегодня происходят военные столкновения. Ведь все это — люди и народы Святой Руси. всё это наши братья и сестры. Но, как в средние века, желая ослабить Русь, разные силы сталкивали братьев друг с другом, погружая их в междоусобную брань. так происходит и сегодня. А потому нужно сделать все, что мы только можем сделать, чтобы прекратилось кровопролитие и чтобы не было опасности междоусобной брани со всеми ее последствиями. Но при этом мы должны быть верны — когда я говорю «мы», я имею в виду, в первую очередь, военнослужащих — своей присяге

и готовности «душу свою положить за други своя», как свидетельствует о том слово Божие.

Всех вас, мои дорогие — Преосвященные владыки, отцы, братья, сестры, военнослужащие, военачальники, молодежь наша, — я еще и еще раз сердечно приветствую и поздравляю с этим воскресным днем и желаю всем нам сохранить силу духа, способность молиться и за Отечество, и за самих себя, способность всегда сохранять внутреннюю силу, которая может транслироваться в разные жизненные ситуации, в том числе умножая мощь наших Вооруженных сил. Пусть Господь хранит землю нашу, Отечество наше на многая и благая лета! Аминь».

Встановлено, що у висловлюваннях Гундяєва В.М. міститься виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України, розпочатої у 2014 році, виправдовування та визнання правомірною тимчасової окупації частини території України, а також глорифікація осіб, які здійснювали таку агресію.

Логіко-змістовим, лексико-семантичним, контекстологічним та інтент-аналізом висловлювань Гундяєва В.М. встановлено, що їхній зміст утворюють такі компоненти:

- висловлювання, що виражають значення спонукання, адресованого росіянам, до єдності та підтримки армії РФ у збройній агресії проти України, а також подяки та благословення військово-політичного керівництва та військовослужбовців РФ, які формують уявлення про «*русский мир*» як про цивілізацію «*духовных скреп*», яка у протистоянні з Заходом виконує «сакральну місію» боротьби зі «світовим злом» і захищає свої кордони:

«...сегодня особая молитва наша о Вооруженных силах, о наших воинах, с которыми связывается надежда на безопасность, на свободу, на подлинную независимость нашей страны»;

- висловлювання емоційно-возвеличувального змісту, в яких культивується ідея духовної і культурної єдності російського і українського народів та стверджується, що ця єдність була зруйнована під впливом зовнішніх сил - США та країн Заходу:

«...я не перестаю чувствовать тревогу за всех людей, которые живут в тех местах, где сегодня происходят военные столкновения. Ведь все это — люди и народы Святой Руси, всё это наши братья и сестры. Но, как в средние века, желая ослабить Русь, разные силы сталкивали братьев друг с другом, погружая их в междоусобную брань, так происходит и сегодня»;

- слова і конструкції з вираженою позитивною конотацією і семантикою величі та могутності Росії та російського народу, згадування в цьому контексті героїчних постатей минулого; твердження про виняткову роль Росії у Другій світовій війні, зокрема про те, що РФ врятувала світ від фашизму, а отже здатна протистояти глобальним антиросійським силам:

«...мы уже так воспитаны всей нашей историей, что любим свое Отечество и будем готовы защищать его так, как только русские могут защищать свою страну»;

«.. мы сломали хребет фашизму, который, несомненно, победил бы мир, если бы не Россия, если бы не подвиг нашего народа. Да поможет нам Господь и сегодня, чтобы мы, будучи мирными, миролюбивыми и скромными людьми, были вместе с тем готовы — всегда и при любых обстоятельствах — защитить свой родной дом».

У зазначених мовленнєвих повідомленнях на лінгвістичному рівні містяться виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України, розпочатої у 2014 році, виправдовування та визнання правомірною тимчасової окупації частини території України, а також глорифікація осіб, які здійснювали збройну агресію Російської Федерації проти України, розпочату у 2014 році.

Для розповсюдження своєї діяльності РПЦ використовує низку друкованих, мережових та телевізійних джерел, а саме:

- щомісячне друковане видання «Журнал Московской Патриархии»;
- газета «Церковный вестник»;
- альманах «Богословские труды»;
- офіційний сайт Московського Патріархату, що доступний для перегляду за посиланням «<http://www.patriarchia.ru/>»;
- телеканал «Спас»;
- офіційний сайт Відділу зовнішніх церковних зв'язків Московського Патріархату, що доступний для перегляду за посиланням «<https://mospat.ru/ru/>»
- інтернет-портал, що доступний для перегляду за посиланням «<https://bogoslov.ru/>»;
- офіційний сайт «ПРАВОСЛАВИЕ.RU», що доступний для перегляду за посиланням «<https://pravoslavie.ru/>»;
- інтернет-портал «Церковно-Научный Центр «Православная Энциклопедия», що доступний для перегляду за посиланням «<https://www.sedmitza.ru/>»;

– наукові видання щодо історії Російської Православної Церкви – «Православная энциклопедия», «Церковно-исторический вестник», «Вестник ПСТГУ», «Вестник церковной истории», «Российское духовенство и свержение монархии в 1917 году (сборник документов)», «Священство и Царство (Россия, начало XX века – 1918 год). Исследования и материалы».

Зважаючи на те, що Гундяєв В.М. має авторитет та займає найвище місце у системі Російської Православної Церкви, його висловлювання, які містять виправдовування, визнання правомірною збройної агресії Російської Федерації проти України, розпочатої у 2014 році, а також глорифікацію осіб, які здійснювали таку агресію здійснили вплив на вірян, серед яких, зокрема, представники збройних сил Російської Федерації, військових формувань, парамілітарних організацій, інші особи, які задіяні у військовій агресії РФ проти України, що призвело до захоплення РФ частин територій України:

- Автономної Республіки Крим з 20.02.2014;
- Донецької, Луганської областей з 07.04.2014;

– Житомирської, Запорізької, Київської, Луганської, Миколаївської Сумської, Харківської, Херсонської, областей з 24.02.2022.

Вищевказані дій Гундяєва В.М. забезпечили можливість вчинення збройної агресії РФ стосовно України, а також сприйняття, заохочування та підтримку з боку суспільства РФ широкомасштабного збройного вторгнення РФ в Україну, яке очікувано призвело до загибелі людей та інших тяжких наслідків у виді тимчасової окупації РФ окремих територій України та знищення будівель, майна та інфраструктури, чим завдано значну матеріальну шкоду.

Таким чином, Гундяєв Володимир Михайлович, 20.11.1946 року народження підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 436-2 КК України, що кваліфікується як виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України, розпочатої у 2014 році, виправдовування та визнання правомірною тимчасової окупації частини території України, а також глорифікація осіб, які здійснювали збройну агресію Російської Федерації проти України, розпочату у 2014 році, вчинені з використанням засобів масової інформації.

Окрім цього, за викладених вище обставин Гундяєв В.М., продовжуючи свою протиправну діяльність 03.05.2022 (точний час слідством не встановлено), перебуваючи в приміщенні Архангельського собору на площі Соборній, Московського Кремля, м. Москви, Російської Федерації, діючи повторно, усвідомлюючи суспільно-небезпечний характер своїх дій, передбачаючи суспільно небезпечні наслідки таких дій та бажаючи їх настання, усвідомлюючи факт збройної агресії Російської Федерації проти України, розуміючи, що його виступ широко висвітлюється засобами масової інформації, звернувся до невизначеного, але значного кола осіб, здійснив виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України, розпочатої у 2014 році, виправдовування та визнання правомірною тимчасової окупації частини території України, а також глорифікацію осіб, які здійснювали таку агресію, виступивши з проповіддю «Проповедь Святейшого Патріарха Кирилла в день Радониці», відеозапис якої 03.05.2022 розміщено на офіційному каналі Московського Патріархату з назвою «russianchurch» відеохостингу «YouTube» за посиланням <https://www.youtube.com/watch?v=VfwzVL3bWN4> та текст якої 03.05.2022 розміщено на офіційному сайті Московського Патріархату за посиланням «<http://www.patriarchia.ru/db/text/5922848.html>» та містить наступні висловлювання:

«И верим: покуда будет сохраняться вера, с ней будет сохраняться и любовь к Отечеству, и способность защищать свой народ и свою страну. Мы ни с кем не хотим воевать. Россия никогда ни на кого не нападала. Это удивительно, что великая и могучая страна никогда ни на кого не нападала — она только защищала свои рубежи».

Встановлено, що у висловлюваннях Гундяєва В.М. міститься виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України, розпочатої у 2014 році, виправдовування та визнання правомірною тимчасової окупації частини території України, а також глорифікація осіб, які здійснювали таку агресію.

Логіко-змістовим, лексико-семантичним, контекстологічним та інтен-аналізом висловлювань Гундяєва В.М. встановлено, що їхній зміст утворюють такий компонент, як позиціонування Російської Федерації як миролюбної країни, яка ніколи не вела агресивних воєн, а лише захищала свої кордони та допомагала іншим країнам, та протиставлення їй у цьому контексті країн Заходу, які, за твердженням мовця, вели колонізаторську та окупаційну політику по відношенню до економічно слабших країн, а також використання російського наративу про те, що Росія - головний гарант стабільності в регіоні, бореться з «військово-політичними загрозами» у всьому світі: *«Мы ни с кем не хотим воевать. Россия никогда ни на кого не нападала. Это удивительно. что великая и могучая страна никогда ни на кого не нападала — она только защищала свои рубежи».*

Для розповсюдження своєї діяльності РПЦ використовує низку друкованих, мережевих та телевізійних джерел, а саме:

- щомісячне друковане видання «Журнал Московской Патриархии»;
- газета «Церковный вестник»;
- альманах «Богословские труды»;
- офіційний сайт Московського Патріархату, що доступний для перегляду за посиланням «<http://www.patriarchia.ru/>»;
- телеканал «Спас»;
- офіційний сайт Відділу зовнішніх церковних зв'язків Московського Патріархату, що доступний для перегляду за посиланням «<https://mospat.ru/ru/>»
- інтернет-портал, що доступний для перегляду за посиланням «<https://bogoslov.ru/>»;
- офіційний сайт «ПРАВОСЛАВИЕ.RU», що доступний для перегляду за посиланням «<https://pravoslavie.ru/>»;
- інтернет-портал «Церковно-Научный Центр «Православная Энциклопедия», що доступний для перегляду за посиланням «<https://www.sedmitza.ru/>»;
- наукові видання щодо історії Російської Православної Церкви – «Православная энциклопедия», «Церковно-исторический вестник», «Вестник ПСТГУ», «Вестник церковной истории», «Российское духовенство и свержение монархии в 1917 году (сборник документов)», «Священство и Царство (Россия, начало XX века – 1918 год). Исследования и материалы».

Зважаючи на те, що Гундяєв В.М. має авторитет та займає найвище місце у системі Російської Православної Церкви, його висловлювання, які містять виправдовування, визнання правомірною збройної агресії Російської Федерації проти України, розпочатої у 2014 році, а також глорифікацію осіб, які здійснювали таку агресію здійснили вплив на вірян, серед яких, зокрема,

представники збройних сил Російської Федерації, військових формувань, парамілітарних організацій, інші особи, які задіяні у військовій агресії РФ проти України, що призвело до захоплення РФ частин території України:

- Автономної Республіки Крим з 20.02.2014;
- Донецької, Луганської областей з 07.04.2014;
- Житомирської, Запорізької, Київської, Луганської, Миколаївської Сумської, Харківської, Херсонської, областей з 24.02.2022.

Вищевказані дії Гундяєва В.М. забезпечили можливість вчинення збройної агресії РФ стосовно України, а також сприйняття, заохочування та підтримку з боку суспільства РФ широкомасштабного збройного вторгнення РФ в Україну, яке очікувано призвело до загибелі людей та інших тяжких наслідків у виді тимчасової окупації РФ окремих територій України та знищення будівель, майна та інфраструктури, чим завдано значну матеріальну шкоду.

Окрім цього, за викладених вище обставин Гундяєв В.М., продовжуючи свою протиправну діяльність, 08.05.2022 (точний час слідством не встановлено), перебуваючи в приміщенні Патріаршого собору Воскресіння Христового – Головному храмі Збройних сил Російської Федерації по Мінському шосе, 55 км, м. Кубинки, Одинцовського міського округу, Московської області, Російської Федерації, діючи повторно, усвідомлюючи суспільно-небезпечний характер своїх дій, передбачаючи суспільно небезпечні наслідки таких дій та бажаючи їх настання, усвідомлюючи факт збройної агресії Російської Федерації проти України, розуміючи, що його виступ широко висвітлюється засобами масової інформації, звернувся до невизначеного, але значного кола осіб, здійснив виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України, розпочатої у 2014 році, виправдовування та визнання правомірною тимчасової окупації частини території України, а також глорифікацію осіб, які здійснювали таку агресію, виступивши з проповіддю «Проповедь Святейшого Патріарха Кирилла в Неделю 3-ю по Пасхе, святых жен-мироносиц», відеозапис якої 08.05.2022 розміщено на офіційному каналі Московського Патріархату з назвою «russianchurch» відеохостингу «YouTube» за посиланням https://www.youtube.com/watch?v=H_fHg3ZaJU0 та текст якої 08.05.2022 розміщено на офіційному сайті Московського Патріархату за посиланням «<http://www.patriarchia.ru/db/text/5924172.html>» та містить наступні висловлювання:

«Дорогие военачальники, военнослужащие, все, кто сегодня в храме, и все, кто меня сейчас слышит и видит!

С особым чувством всегда совершаю Божественную службу в этом храме — Главном храме Вооруженных сил нашего Отечества. Замечательно, что у армии, у флота, у всех родов войск Отечества нашего появился этот храм как главное место духовного собрания нашего воинства, где военнослужащие могут помолиться и обратиться к Богу с просьбой о сохранении их жизни, их здоровья, особенно тогда, когда в силу присяги и по долгу службы они серьезно рискуют и здоровьем, и жизнью. И ведь каждый военнослужащий знает, что в любой

момент может быть отдан приказ, который потребует готовности встретиться со смертью. Это звучит страшно, но отсюда и произрастает величайшее уважение в народе к людям в погонах, к тем, кто дал присягу защищать Родину. Может быть, в мирное время воинский подвиг так остро не ощущается, но как же высоко он оценивается всякий раз, когда возникает опасность для нашего Отечества, будь то объявленная врагами война, либо, как сейчас говорят, война гибридная, ползучая, скрытая, но реальная, уносящая жизни и военнослужащих, и мирных жителей!

Действительно, служение человека, присягнувшего на верность Отечеству даже до смерти, — совершенно особое. Именно поэтому воины, как никто другой, нуждаются в духовной поддержке. В мирное время это не очень чувствуется, потому что жизнь в Вооруженных силах течет, как ей предписано, реальных рисков нет, но есть уважение, почет, особое положение в обществе. Но все это дается воину, вступившему в Вооруженные силы, как бы авансом. И народ, и общество, и государство понимают: многого заслуживает военнослужащий, давший присягу защищать Отечество, и много нужно сделать для того, чтобы жизнь воина была благополучной. И не нужно завидовать, если кто-то в погонах, особенно с большими звездами, живет хорошо, потому что в любой момент, вне зависимости от величины звезд на погонах, военнослужащий будет обязан пожертвовать своей жизнью и здоровьем, и никакая другая специальность не требует от человека такой жертвы — только воинское служение. Вот почему Церковь особенно молится и в мирное время, я уж не говорю о военном, о властях, которые несут основную ответственность за происходящее в стране, и о воинстве, от которого зависит свобода, независимость и благополучие нашего Отечества.

Так сложилось, что страна наша практически никогда не вела агрессивных войн. Было два случая, которые могут поставить нам в пример и сказать: «А как же Первая мировая война? А до нее Балканская война? Ведь вы пошли на Балканы, и армия Самсонова двинулась в Восточную Пруссию — значит, и вы агрессоры». Совсем нет! На Балканы армия наша пошла не для того, чтобы расширить пространство своей страны, не для того, чтобы обогатить страну богатой добычей, не для того, чтобы подчинить другие народы, а для того чтобы спасти от пятисотлетнего рабства болгарский народ. И назовите еще страну, которая пожертвовала тысячами и тысячами своих сынов для того, чтобы помочь другой стране так, как мы помогли болгарам!

А Первая мировая война? Сербия стала главной целью и мишенью западных сил. И эта известная провокация в Сараево — всё было направлено на то, чтобы Сербия, православная страна, близкая России по духу, но живущая в окружении западных стран, прекратила свое существование. Не хотел Запад иметь среди своих народов этот мужественный православный, любящий Россию народ, и спровоцировал Первую мировую войну. А Россия вступила в эту войну не для того, чтобы приобрести себе земли, не для того, чтобы обогатиться, не для того, чтобы получить власть над другими, а для того чтобы спасти братский сербский народ.

Итак, две войны, относительно которых нас могут обвинить в том, что мы пошли первыми, — это защита болгар и защита сербов. Эти цели не были связаны с меркантильными, материальными, политическими или геополитическими интересами — Россия истощала себя, Россия жертвовала собой для того, чтобы помочь другим. Вот почему мы воинство наше называем христоробивым — потому что какой силой, кроме как внутренней духовной силой, можно объяснить великий подвиг наших воинов в тех двух войнах!

И сегодня в этом воинском храме мы воздаем должное всем тем, кто ныне на разных рубежах защищает наше Отечество. Верим, что и сегодня наше воинство не меньше, чем в те времена, о которых я напомнил, нуждается в духовной силе, в поддержке и, самое главное, в молитвах всего нашего народа. И воинство должно помнить, что мы его любим, помним и молимся о тех, кто сегодня защищает наше Отечество.

Я хотел бы обратиться к военнослужащим, которые присутствуют здесь, а через них — ко всему нашему воинству. Помните, братья, что от того, как вы несете свой воинский долг, от того, насколько вы способны защитить Отечество и даже, не убоюсь этих слов, душу свою положить за други своя, по заповеди Божией, будет зависеть свобода, независимость, самостоятельность нашего Отечества. Независимость даже от самых мощных сил, которые сегодня практически управляют миром, но не управляют нашей страной, а отсюда и все проблемы. И пусть Господь вразумит всех нас — и воинство, и народ, и молодежь, и пожилых людей, интеллигенцию нашу, и рабочих, и тех, кто на селе трудится, — и поможет осознать, какой важный исторический момент мы сегодня переживаем, как нуждаются в наших молитвах и в помощи наша армия, флот, все наши Вооруженные силы. Как мы должны быть сегодня все вместе — никому не угрожая, ни на кого не нападая, но будучи абсолютно готовыми отразить любую агрессию против нашего народа и нашей страны. Пусть подвиг и пример великих наших полководцев — святых Александра Невского и Дмитрия Донского, замечательных военачальников Суворова, Кутузова, Нахимова, Скобелева, маршала Жукова и всей блистательной плеяды советских маршалов, которые во многом обеспечили победу над фашистской Германией, — и сегодня вдохновляют наше воинство.

И вот еще о чем хотел бы сказать. Россия никому не желает зла, никого не хочет захватить и оккупировать, ни из кого не хочет выкачивать ресурсы, как это делает большинство богатых и сильных стран мира, экономически оккупируя слабые и беспомощные страны. Мы не нуждаемся во всем этом, мы самодостаточны, но мы нуждаемся только в одном — в нашей подлинной свободе, в нашей независимости от этих мировых центров власти, которые сегодня, к сожалению, становятся враждебными России. Мы должны консолидировать все наши силы, и духовные, и материальные, чтобы никто не посмел посягнуть на священные рубежи нашего Отечества.

Сегодня всё нужно отставить в сторону и быть едиными в самом главном — в нашей готовности любовь к Отечеству проявить реально, и делом, и словом, и способностью защитить свой народ и свою страну.

Я хотел бы выразить сердечную благодарность тем, кто сегодня здесь присутствует, но более всего хотел бы еще раз поблагодарить власти и воинство наше, которое сегодня в условиях практически военных действий несет свою службу, защищая наше Отечество. И еще и еще раз, подчеркивая важность, красоту и доблесть воинского подвига, призываю всех молиться о мире, о том, чтобы Господь отвратил всякие военные действия, чтобы Господь примирил народы, нации и государства, чтобы мир стал достоянием всего рода человеческого. Потому что к миру призвал нас Господь, а не к войне.

Церковь нуждается в православных людях, которые жизнью своей и добрым словом своим укрепляли бы веру в народе, его национальное самосознание и, в самом возвышенном смысле слова, служили безопасности нашего Отечества.

Да поможет нам Господь не сойти с исторического пути, предначертанного нашему народу и нашей стране, которая сегодня является великой силой, несомненно удерживающей мир, по слову апостола, от страшного и пагубного безбожного цивилизационного развития. Молитвами святых угодников Божией, в земле Русской просиявших, наипаче же тех, кто был связан с защитой нашего Отечества, да сохранит Господь землю Русскую от всякого врага и супостата, да укрепит веру нашу и любовь к Отчизне! Аминь!».

Встановлено, що у висловлюваннях Гундяєва В.М. міститься виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України, розпочатої у 2014 році, виправдовування та визнання правомірною тимчасової окупації частини території України, а також глорифікація осіб, які здійснювали таку агресію.

Логіко-змістовим, лексико-семантичним, контекстологічним та інтенціональним аналізом висловлювань Гундяєва В.М. встановлено, що їхній зміст утворюють такі компоненти:

- позиціонування Російської Федерації як миролюбної країни, яка ніколи не вела агресивних воєн, а лише захищала свої кордони та допомагала іншим країнам, та протиставлення їй у цьому контексті країн Заходу, які, за твердженням мовця, вели колонізаторську та окупаційну політику по відношенню до економічно слабших країн, а також використання російського нарративу про те, що Росія - головний гарант стабільності в регіоні, бореться з «військово-політичними загрозами» у всьому світі:

«...страна наша практически никогда не вела агрессивных войн»;

«...Россия жертвовала собой для того, чтобы помочь другим»;

«...Россия никому не желает зла, никого не хочет захватить и оккупировать, ни из кого не хочет выкачивать ресурсы, как это делает большинство богатых и сильных стран мира, экономически оккупируя слабые и беспомощные страны»;

- висловлювання, що виражають значення спонукання, адресованого росіянам, до єдності та підтримки армії РФ у збройній агресії проти України, а також подяки та благословення військово-політичного керівництва та військовослужбовців РФ, які формують уявлення про «русский мир» як про

цивілізацію «духовних скреп», яка у протистоянні з Заходом виконує «сакральну місію» боротьби зі «світовим злом» і захищає свої кордони.

«...сегодня наше воинство ...нуждается в духовной силе, в поддержке и, самое главное, в молитвах всего нашего народа»;

«...пусть Господь вразумит всех нас — и воинство, и народ, и молодежь, и пожилых людей, интеллигенцию нашу, и рабочих, и тех, кто на селе трудится, — и поможет осознать, какой важный исторический момент мы сегодня переживаем, как нуждаются в наших молитвах и в помощи наша армия. Флот, все наши Вооруженные силы. Как мы должны быть сегодня все вместе — никому не угрожая, ни на кого не нападая, но будучи абсолютно готовыми отразить любую агрессию против нашего народа и нашей страны»;

«...мы нуждаемся только в одном — в нашей подлинной свободе, в нашей независимости от этих мировых центров власти, которые сегодня, к сожалению, становятся враждебными России. Мы должны консолидировать все наши силы, и духовные, и материальные, чтобы никто не посмел посягнуть на священные рубежи нашего Отечества»;

«Сегодня всё нужно отставить в сторону и быть едиными в самом главном — в нашей готовности любовь к Отечеству проявить реально, и делом, и словом, и способностью защитить свой народ и свою страну»;

«... хотел бы еще раз поблагодарить власти и воинство наше, которое сегодня в условиях практически военных действий несет свою службу, защищая наше Отечество».

У зазначених мовленнєвих повідомленнях на лінгвістичному рівні містяться виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України, розпочатої у 2014 році, виправдовування та визнання правомірною тимчасової окупації частини території України, а також глорифікація осіб, які здійснювали збройну агресію Російської Федерації проти України, розпочату у 2014 році.

Для розповсюдження своєї діяльності РПЦ використовує низку друкованих, мережевих та телевізійних джерел, а саме:

- щомісячне друковане видання «Журнал Московской Патриархии»;
- газета «Церковный вестник»;
- альманах «Богословские труды»;
- офіційний сайт Московського Патріархату, що доступний для перегляду за посиланням «<http://www.patriarchia.ru/>»;
- телеканал «Спас»;
- офіційний сайт Відділу зовнішніх церковних зв'язків Московського Патріархату, що доступний для перегляду за посиланням «<https://mospat.ru/ru/>»
- інтернет-портал, що доступний для перегляду за посиланням «<https://bogoslov.ru/>»;
- офіційний сайт «ПРАВОСЛАВИЕ.RU», що доступний для перегляду за посиланням «<https://pravoslavie.ru/>»;

– інтернет-портал «Церковно-Научный Центр «Православная Энциклопедия», що доступний для перегляду за посиланням «<https://www.sedmitza.ru/>»;

– наукові видання щодо історії Російської Православної Церкви – «Православная энциклопедия», «Церковно-исторический вестник», «Вестник ПСТГУ», «Вестник церковной истории», «Российское духовенство и свержение монархии в 1917 году (сборник документов)», «Священство и Царство (Россия, начало XX века – 1918 год). Исследования и материалы».

Зважаючи на те, що Гундяєв В.М. має авторитет та займає найвище місце у системі Російської Православної Церкви, його висловлювання, які містять виправдовування, визнання правомірною збройної агресії Російської Федерації проти України, розпочатої у 2014 році, а також глорифікацію осіб, які здійснювали таку агресію, здійснили вплив на вірян, серед яких, зокрема, представники збройних сил Російської Федерації, військових формувань, парамілітарних організацій, інші особи, які задіяні у військовій агресії РФ проти України, що призвело до захоплення РФ частин територій України:

- Автономної Республіки Крим з 20.02.2014;
- Донецької, Луганської областей з 07.04.2014;
- Житомирської, Запорізької, Київської, Луганської, Миколаївської Сумської, Харківської, Херсонської, областей з 24.02.2022.

Вищевказані дій Гундяєва В.М. забезпечили можливість вчинення збройної агресії РФ стосовно України, а також сприйняття, заохочування та підтримку з боку суспільства РФ широкомасштабного збройного вторгнення РФ в Україну, яке очікувано призвело до загибелі людей та інших тяжких наслідків у виді тимчасової окупації РФ окремих територій України та знищення будівель, майна та інфраструктури, чим завдано значну матеріальну шкоду.

Окрім цього, за викладених вище обставин Гундяєв В.М., продовжуючи свою протиправну діяльність, 17.05.2022 (точний час слідством не встановлено), перебуваючи в приміщенні Ради Федерації Федеральних Зборів Російської Федерації по вул. Велика Дмитрівка, 26, м. Москви, Російської Федерації, діючи повторно, усвідомлюючи суспільно-небезпечний характер своїх дій, передбачаючи суспільно небезпечні наслідки таких дій та бажаючи їх настання, усвідомлюючи факт збройної агресії Російської Федерації проти України, розуміючи, що його виступ широко висвітлюється засобами масової інформації, звернувся до невизначеного, але значного кола осіб, здійснив виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України, розпочатої у 2014 році, виправдовування та визнання правомірною тимчасової окупації частини території України, а також глорифікацію осіб, які здійснювали таку агресію, виступивши з проповіддю «Выступление Святейшего Патриарха Кирилла на X Парламентских встречах в Совете Федерации ФС РФ», відеозапис якої 17.05.2022 розміщено на офіційному каналі Московського Патріархату з назвою «russianchurch» відеохостингу «YouTube» за посиланням <https://www.youtube.com/watch?v=L2WNcfueRDc> та текст якої 17.05.2022

розміщено на офіційному сайті Московського Патріархату за посиланням «<http://www.patriarchia.ru/db/text/5926129.html>» та містить наступні висловлювання:

«Теперь несколько слов о разделениях, которые начались в 2014 году. Братоубийственное разделение, начавшееся на Украине с 2014 года, Церковь переживает как трагедию».

«Убежден, что разделение народов исторической Руси, дошедшее до кровавого конфликта, как и прежде в истории, является результатом вмешательства внешних враждебных политических сил. Хорошо известно, что колониальные державы, руководствуясь принципом «разделяй и властвуй», и в других регионах земного шара создавали точки военного напряжения и междоусобных конфликтов. Сегодня это постыдное правило, к большому сожалению, применяется и для эскалации русско-украинской вражды. Да, ссоры случаются и между родными братьями, но довести ее до братоубийства оказалось возможно путем целенаправленной пропаганды агрессии и лжи. Я говорил уже ранее, что нельзя считать виновниками этой ситуации народы России и Украины, которые вышли из единой Киевской купели Крещения, объединены православной верой и связаны общей исторической судьбой. Нет и не может быть у них заинтересованности в конфликте».

Встановлено, що у висловлюваннях Гундяєва В.М. міститься виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України, розпочатої у 2014 році, виправдовування та визнання правомірною тимчасової окупації частини території України, а також глорифікація осіб, які здійснювали таку агресію.

Логіко-змістовим, лексико-семантичним, контекстологічним та інтен-аналізом висловлювань Гундяєва В.М. встановлено, що їхній зміст утворюють такі компоненти:

- висловлювання категорично-звинувачувального змісту, в яких адресант експлікує повідомлення про те, що українська влада за мовчазної згоди Заходу протягом восьми років фізично знищувала жителів Донбасу, принижувала їхню гідність та гідність усього російськомовного населення країни, а також зображує у цьому контексті розпочату РФ збройну агресію проти України як миротворчу місію Росії, спрямовану на припинення кровопролиття в Україні та захист населення тимчасово окупованих територій Донецької і Луганської областей та російськомовних українців від насильства, неодноразово акцентує увагу адресатів на тому, що в Україні йде братовбивча війна, а «русский мир», який відстоює Росія, - це жертва цієї війни, і відтак представляє агресію як миротворчість, яка характеризує агресора як жертву, а жертву - як агресора:

«Братоубийственное разделение, начавшееся на Украине с 2014 года, Церковь переживает как трагедию»;

«...разделение народов исторической Руси, дошедшее до кровавого конфликта...»;

- висловлювання емоційно-возвеличувального змісту, в яких культивується ідея духовної і культурної єдності російського і українського

народів та стверджується, що ця єдність була зруйнована під впливом зовнішніх сил - США та країн Заходу:

«...разделение народов исторической Руси, дошедшее до кровавого конфликта. ... является результатом вмешательства внешних враждебных политических сил»:

«...колониальные державы, руководствуясь принципом «разделяй и властвуй», и в других регионах земного шара создавали точки военного напряжения и междоусобных конфликтов. Сегодня это постыдное правило, к большому сожалению, применяется и для эскалации русско- украинской вражды. Да, ссоры случаются и между родными братьями, но довести ее до братоубийства оказалось возможно путем целенаправленной пропаганды агрессии и лжи. ... нельзя считать виновниками этой ситуации народы России и Украины, которые вышли из единой Киевской купели Крещения, объединены православной верой и связаны общей исторической судьбой. Нет и не может быть у них заинтересованности в конфликте».

У зазначених мовленнєвих повідомленнях на лінгвістичному рівні містяться виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України, розпочатої у 2014 році, виправдовування та визнання правомірною тимчасової окупації частини території України, а також глорифікація осіб, які здійснювали збройну агресію Російської Федерації проти України, розпочату у 2014 році.

Для розповсюдження своєї діяльності РПЦ використовує низку друкованих, мережевих та телевізійних джерел, а саме:

- щомісячне друковане видання «Журнал Московской Патриархии»;
- газета «Церковный вестник»;
- альманах «Богословские труды»;
- офіційний сайт Московського Патріархату, що доступний для перегляду за посиланням «<http://www.patriarchia.ru/>»;
- телеканал «Спас»;
- офіційний сайт Відділу зовнішніх церковних зв'язків Московського Патріархату, що доступний для перегляду за посиланням «<https://mospat.ru/ru/>»
- інтернет-портал, що доступний для перегляду за посиланням «<https://bogoslov.ru/>»;
- офіційний сайт «ПРАВОСЛАВИЕ.RU», що доступний для перегляду за посиланням «<https://pravoslavie.ru/>»;
- інтернет-портал «Церковно-Научный Центр «Православная Энциклопедия», що доступний для перегляду за посиланням «<https://www.sedmitza.ru/>»;
- наукові видання щодо історії Російської Православної Церкви – «Православная энциклопедия», «Церковно-исторический вестник», «Вестник ПСТГУ», «Вестник церковной истории», «Российское духовенство и свержение монархии в 1917 году (сборник документов)», «Священство и Царство (Россия, начало XX века – 1918 год). Исследования и материалы».

Зважаючи на те, що Гундяєв В.М. має авторитет та займає найвище місце у системі Російської Православної Церкви, його висловлювання, які містять виправдовування, визнання правомірною збройної агресії Російської Федерації проти України, розпочатої у 2014 році, а також глорифікацію осіб, які здійснювали таку агресію, здійснили вплив на вірян, серед яких, зокрема, представники збройних сил Російської Федерації, військових формувань, парамілітарних організацій, інші особи, які задіяні у військовій агресії РФ проти України, що призвело до захоплення РФ частин територій України:

- Автономної Республіки Крим з 20.02.2014;
- Донецької, Луганської областей з 07.04.2014;
- Житомирської, Запорізької, Київської, Луганської, Миколаївської Сумської, Харківської, Херсонської, областей з 24.02.2022.

Вищевказані дії Гундяєва В.М. забезпечили можливість вчинення збройної агресії РФ стосовно України, а також сприйняття, заохочування та підтримку з боку суспільства РФ широкомасштабного збройного вторгнення РФ в Україну, яке очікувано призвело до загибелі людей та інших тяжких наслідків у виді тимчасової окупації РФ окремих територій України та знищення будівель, майна та інфраструктури, чим завдано значну матеріальну шкоду.

Таким чином, Гундяєв Володимир Михайлович, 20.11.1946 року народження підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 436-2 КК України, що кваліфікується як виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України, розпочатої у 2014 році, виправдовування та визнання правомірною тимчасової окупації частини території України, а також глорифікація осіб, які здійснювали збройну агресію Російської Федерації проти України, розпочату у 2014 році, вчинені повторно, з використанням засобів масової інформації.

Окрім цього, за викладених вище обставин Гундяєв В.М., продовжуючи свою протиправну діяльність, 19.01.2023 (точний час слідством не встановлено), перебуваючи в приміщенні Богоявленського кафедрального собору в Єлохові по вул. Спартаківській, 15, м. Москви, Російської Федерації, діючи повторно, усвідомлюючи суспільно-небезпечний характер своїх дій, передбачаючи суспільно небезпечні наслідки таких дій та бажаючи їх настання, усвідомлюючи факт збройної агресії Російської Федерації проти України, розуміючи, що його виступ широко висвітлюється засобами масової інформації, звернувся до невизначеного, але значного кола осіб, здійснив виправдовування, визнання правомірною збройної агресії Російської Федерації проти України, розпочатої у 2014 році, а також глорифікацію осіб, які здійснювали таку агресію, виступивши з проповіддю «Святейший Патріарх Кирилл: Каждый священник должен быть на передней линии духовного фронта», текст якої 20.01.2023 розміщено на офіційному сайті Московського Патріархату за посиланням

«<http://www.patriarchia.ru/db/text/5997886.html>» та містить наступні висловлювання:

«За нами правда, и правда эта основывается на мировоззрении народа, — убежден Святейший Владыка. — Не на каком-то философском мировоззрении, а на том, что чувствуют настоящие патриоты в любой стране — в России, Германии, Франции, везде. Люди чувствуют естественную необходимость оберегать свою страну, заботиться о своем государстве, но ведь это же идет вразрез с глобализмом, где стираются всякие границы! И в этом смысле Россия — едва ли не единственная страна в мире, во всяком случае среди стран европейской цивилизации, которая решительно выступила против глобализации. И хотя Россия подвергается жесткой критике со стороны зарубежных политических кругов, но, уверяю вас, мы пользуемся огромной симпатией многих людей, живущих на Западе».

«Наши ребята, прежде всего те, кто отправляется на передовую, очень нуждаются в духовной поддержке. И в этой ситуации не может быть никаких формальных слов. Нужно уметь сказать человеку то, что его укрепит, в том числе тогда, когда раздастся команда "в атаку!" Команда, без которой не может быть победы, когда нужно встать и идти навстречу смерти. И ведь наши ребята сейчас так и поступают — поднимаются из окопов и идут навстречу смерти», — сказал Святейший Патриарх.

«Поэтому сегодня мы должны особенно молиться о нашем воинстве. Пастырски окормлять военнослужащих, поддерживать их чем только можем — и духовно, и материально. И если мы говорим, что Церковь — со своим народом, то каждый приход должен помогать тем, кто на линии огня. Нам нужно мобилизовать наших прихожан, чтобы они собирали вещи, продукты. Ищите возможности, собирайте деньги, отправляйте посылки, по возможности сами поезжайте, поддержите военнослужащих. Знаю, что многое уже делается, но думаю, еще недостаточно, да и в медийном пространстве нечасто говорят о помощи Русской Православной Церкви тем, кто сегодня в Донецке, Луганске, на передней линии фронта», — добавил Предстоятель.

«А мы должны быть впереди всех, потому что мы за Родину, за народ свой. И сегодня я обращаюсь не только к присутствующему здесь духовенству — я хотел бы обратить слова ко всей Церкви, ко всем нашим священнослужителям. Потому что настало время, когда мы должны быть вместе с нашим страждущим народом и в первую очередь с теми, кто ценой жизни защищает наших православных людей на Донбассе», — заключил Святейший Патриарх Кирилл.

Встановлено, що у висловлюваннях Гундяєва В.М. міститься виправдовування, визнання правомірною збройної агресії Російської Федерації проти України, розпочатої у 2014 році, а також глорифікація осіб, які здійснювали таку агресію.

Логіко-змістовим, семантико-прагматичним та інтент-аналізом висловлювань Гундяєва В.М. тексту встановлено, що для викладення інформації в ньому ужито такі мовні засоби та лінгвістичні прийоми:

- лексичні конструкції, в яких через сакралізацію непереможності Російської Федерації, використання стереотипу щодо її величі, підкріпленого гіперболізацією військового потенціалу як в історичному плані, так і на сучасному етапі, позиціонування її провідною, із надвисокими серед більшості інших держав економічними, політичними, військовими перевагами, зокрема над іншими великими та ядерними державами /«сверхдержава»/, відображення патріотизму представників російської нації та їх готовності до захисту своєї держави, серед іншого, від зовнішньої експансії виражено значення спонукання масового адресата до суспільної згуртованості та національної єдності (на прикладі подій Вітчизняної війни 1812 року та німецько-радянської війни 1941-1945 у рамках Другої світової війни), спрямованої, зокрема, на опір зовнішній екзистенційній загрозі та захист своєї Батьківщини;

- використання емоційних компонентів у висловлюваннях *«Команда, без которой не может быть победы, когда нужно встать и идти навстречу смерти»*, *«...мы должны быть вместе с нашим страждущим народом и в первую очередь с теми, кто ценой жизни защищает наших православных людей на Донбассе»*, *«Но все отступило на задний план, и люди, движимые патриотической идеей, мобилизовались, осознав, что внешний враг представлял огромную, экзистенциальную угрозу нашей стране»* з метою концептуалізації патріотизму російської армії;

- висловлювання *«За нами правда, и правда эта основывается на мировоззрении народа, - убежден Святейший Владыка»*, зміст якого відображає переконування у правильності політики керівництва РФ, зокрема, щодо України, а отже є вираженням значення схвалення агресивної політики РФ та визнання правомірними дій РФ у контексті російсько-української війни (збройної агресії проти України);

- використання експресивно-забарвленої акцентуації з метою імпресії на російську аудиторію та демонстрації шанобливого ставлення до осіб, які беруть участь у збройній агресії Російської Федерації проти України, прославлення їх *«героїзму»* у контексті подій, спрямованих на захист та звільнення *«страждущего православного народа»* Сходу України; емоційно-насичені слова/конструкції з вираженою позитивною конотацією, семантикою героїзації та звеличення представників російської армії у контексті російсько-українського протистояння (*«наши ребята сейчас так и поступают - поднимаются из окопов и идут навстречу смерти»*, *«Поэтому сегодня мы должны особенно молиться о нашем воинстве»*), лексичні конструкції спонукального змісту до всезагальної мобілізації російського суспільства, спрямованої на забезпечення матеріальної та моральної підтримки армії РФ у контексті воєнних дій в Україні, що у загальному контексті поширення є відображенням схвалення адресантом збройної агресії РФ проти України, культивування ідеї доцільності продовження ведення агресивної війни з метою *«захисту та звільнення»* жителів Сходу України, а також героїзації учасників збройної агресії проти України;

- лексичні конструкції категоричної семантики *«настало время, когда мы должны быть вместе с нашим страждущим народом»*, зміст яких культивує ідею необхідності продовження масштабного використання Російською

Федерацією збройної сили в Україні з метою «захисту та звільнення» жителів Сходу України від деструктивної політики чинної української влади, для найменування яких ужито словосполучення «свой народ», «наш народ», понятійно-мовний зміст яких співвіднесений зі значенням схвалення об'єднання жителів сходу України з росіянами, а отже контекстуально є відображенням підтримки адресантом політики Кремля, спрямованої на захоплення Донбасу та переведення регіону під контроль РФ.

Крім того, у висловлюваннях Гундяєва В.М. міститься інформація публічного та пропагандистського характеру, спрямована на формування в суспільстві настроїв відповідно до поширюваних ідей та переконань, а ужиті мовні засоби та лінгвістичні прийоми, категоричність, безапеляційність висловлювань та їх емоційна насиченість дають підстави стверджувати, що зафіксована у зазначеному вище тексті мовленнєва діяльність є проявом маніпулятивної поведінки, спрямованої на реалізацію прагматичної мовленнєвої мети - нав'язати масовому адресату позитивне або нейтральне ставлення до політичного керівництва Російської Федерації, представляючи збройну агресію проти України акцією «захисту та визволення» мирних жителів східних регіонів від деструктивної політики влади, утисків, несправедливого ставлення та гноблення, і в такий спосіб виправдати, визнати правомірними воєнні дії Російської Федерації проти України (збройну агресію) та прославити їх учасників.

Для розповсюдження своєї діяльності РПЦ використовує низку друкованих, мережевих та телевізійних джерел, а саме:

- щомісячне друковане видання «Журнал Московской Патриархии»;
- газета «Церковный вестник»;
- альманах «Богословские труды»;
- офіційний сайт Московського Патріархату, що доступний для перегляду за посиланням «<http://www.patriarchia.ru/>»;
- телеканал «Спас»;
- офіційний сайт Відділу зовнішніх церковних зв'язків Московського Патріархату, що доступний для перегляду за посиланням «<https://mospat.ru/ru/>»
- інтернет-портал, що доступний для перегляду за посиланням «<https://bogoslav.ru/>»;
- офіційний сайт «ПРАВОСЛАВИЕ.RU», що доступний для перегляду за посиланням «<https://pravoslavie.ru/>»;
- інтернет-портал «Церковно-Научный Центр «Православная Энциклопедия», що доступний для перегляду за посиланням «<https://www.sedmitza.ru/>»;
- наукові видання щодо історії Російської Православної Церкви – «Православная энциклопедия», «Церковно-исторический вестник», «Вестник ПСТГУ», «Вестник церковной истории», «Российское духовенство и свержение монархии в 1917 году (сборник документов)», «Священство и Царство (Россия, начало XX века – 1918 год). Исследования и материалы».

Зважаючи на те, що Гундяєв В.М. має авторитет та займає найвище місце у системі Російської Православної Церкви, його висловлювання, які містять виправдовування, визнання правомірною збройної агресії Російської Федерації проти України, розпочатої у 2014 році, а також глорифікацію осіб, які здійснювали таку агресію, здійснили вплив на вірян, серед яких, зокрема, представники збройних сил Російської Федерації, військових формувань, парамілітарних організацій, інші особи, які задіяні у військовій агресії РФ проти України, що призвело до захоплення РФ частин територій України:

- Автономної Республіки Крим з 20.02.2014;
- Донецької, Луганської областей з 07.04.2014;
- Житомирської, Запорізької, Київської, Луганської, Миколаївської Сумської, Харківської, Херсонської, областей з 24.02.2022.

Вищевказані дії Гундяєва В.М. забезпечили можливість вчинення збройної агресії РФ стосовно України, а також сприйняття, заохочування та підтримку з боку суспільства РФ широкомасштабного збройного вторгнення РФ в Україну, яке очікувано призвело до загибелі людей та інших тяжких наслідків у виді тимчасової окупації РФ окремих територій України та знищення будівель, майна та інфраструктури, чим завдано значну матеріальну шкоду.

Таким чином, Гундяєв Володимир Михайлович, 20.11.1946 року народження підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 436-2 КК України, що кваліфікується як виправдовування, визнання правомірною збройної агресії Російської Федерації проти України, розпочатої у 2014 році, а також глорифікація осіб, які здійснювали збройну агресію Російської Федерації проти України, розпочату у 2014 році, вчинені повторно, з використанням засобів масової інформації.

Окрім цього, за викладених вище обставин Гундяєв В.М., продовжуючи свою протиправну діяльність, 26.02.2023 (точний час слідством не встановлено), перебуваючи в приміщенні Храму Христа Спасителя по вул. Волхонка, 15, м. Москви, Російської Федерації, діючи повторно, усвідомлюючи суспільно-небезпечний характер своїх дій, передбачаючи суспільно небезпечні наслідки таких дій та бажаючи їх настання, усвідомлюючи факт збройної агресії Російської Федерації проти України, розуміючи, що його виступ широко висвітлюється засобами масової інформації, звернувся до невизначеного, але значного кола осіб, здійснив виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України, розпочатої у 2014 році, виправдовування та визнання правомірною тимчасової окупації частини території України, а також глорифікацію осіб, які здійснювали таку агресію, виступивши з проповіддю «Слово Святейшого Патріарха Кирилла на зустріч з юними спортсменами из Донбасса», відеозапис якої 26.02.2023 розміщено на офіційному каналі Московського Патріархату з назвою «russianchurch» відеохостингу «YouTube» за посиланням

<https://www.youtube.com/watch?v=I8i4SyZk-0w> та текст якої 26.02.2023 розміщено на офіційному сайті Московського Патріархату за посиланням «<http://www.patriarchia.ru/db/text/6006766.html>» та містить наступні висловлювання:

«С Донбассом у Патриарха особая связь. Донбасс сегодня — это форпост Русского мира, форпост России. Вы знаете, что много врагов у Русского мира и враги были всегда, на протяжении всей истории России. Причин тому несколько. Во-первых, Россия очень сильная, и те, кто претендует на господство над другими, всегда понимают: пока есть Россия, особенно господствовать в мире не придется. Всегда найдется сила в лице России, которая скажет: «Остановитесь, не обижайте слабых, не безобразничайте, не нарушайте законов». И ведь эта миротворческая миссия России связана не только с тем, что у России своя политика, свои требования к окружающему миру, но и с тем, что Россия всегда чувствовала необходимость защищать тех, кого несправедливо обижают, кого эксплуатируют, особенно если те, о ком идет речь, сами исторически принадлежат к Русскому миру»;

«Казалось бы, то, о чем я говорю, — это далекое-далекое прошлое. Но это далекое прошлое очень актуализировалось в наше время, и эта зловещая актуализация сделалась особенно очевидной в том регионе, откуда вы приехали, — на Донбассе. Донбасс — русская земля, это каждый знает. По безрассудству государственных властей, по глупости или по предательству эта земля оказалась за границей России — при всем том, что абсолютное большинство людей говорит на русском языке, абсолютное большинство отождествляет себя с русским народом. Очень многие на протяжении истории защищали Россию, в том числе с оружием в руках, — достаточно вспомнить замечательные, хоть и трагические страницы Великой Отечественной войны, когда Донбасс встал на защиту всей страны. И вдруг кто-то решил вырвать всё это из нашей исторической памяти, переформатировать наше национальное сознание, доказать людям Донбасса, что они и не русские вовсе и не имеют к России никакого отношения»;

«Всё это повлекло за собой события, о которых вы знаете лучше, чем я. Замечательно, что Россия встала на защиту интересов Донбасса и не допустила осуществиться планам наших противников. А теперь мы все вместе, и это, конечно, дает основание с уверенностью смотреть в будущее. Россия своих не бросает. Россия способна защитить и помочь, но и Донбасс должен продолжать свои героические традиции защиты Родины — нашей общей единой Родины. А для того, чтобы защищать, нужно быть абсолютно уверенным в правоте своего дела. И я очень бы хотел, чтобы в первую очередь дети и молодежь Донбасса понимали, что борьба, которая сейчас идет, — справедливая борьба, потому что она связана с защитой исторического наследия. Я имею в виду органическую принадлежность Донбасса государству Российскому. Донбасс — не какая-то сторонняя территория, которую присоединили к России, это исторически русская земля»;

«Мы очень надеемся на детей, на молодежь Донбасса. Мы — это Россия. Мы очень верим в вас»;

«Поэтому еще и еще раз хочу подчеркнуть важность Донбасса для России, а России для Донбасса. Мы — одна страна, мы — Россия, Донбасс — органическая, неразрывная часть России. И для того, чтобы ни у кого не возникало сомнений в том, что это так, важно, чтобы вы, молодые люди, были носителями этого мировоззрения, этого самопонимания. Никогда не следует говорить: «Донбасс и Россия». Всегда нужно говорить: Донбасс — это Россия».

Встановлено, що у висловлюваннях Гундяєва В.М. міститься виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України, розпочатої у 2014 році, виправдовування та визнання правомірною тимчасової окупації частини території України, а також глорифікація осіб, які здійснювали таку агресію.

Логіко-змістовим, лексико-семантичним, контекстологічним та інтенціональним аналізом висловлювань Гундяєва В.М. встановлено, що їхній зміст утворюють такі компоненти:

- висловлювання категорично-звинувачувального змісту, в яких адресант експлікує повідомлення про те, що українська влада за мовчазної згоди Заходу протягом восьми років фізично знищувала жителів Донбасу, принижувала їхню гідність та гідність усього російськомовного населення країни, а також зображує у цьому контексті розпочату РФ збройну агресію проти України як миротворчу місію Росії, спрямовану на припинення кровопролиття в Україні та захист населення тимчасово окупованих територій Донецької і Луганської областей та російськомовних українців від насильства, неодноразово акцентує увагу адресатів на тому, що в Україні йде братовбивча війна, а «русский мир», який відстоює Росія, - це жертва цієї війни, і відтак представляє агресію як миротворчість, яка характеризує агресора як жертву, а жертву - як агресора:

«...эта миротворческая миссия России связана не только с тем, что у России своя политика, свои требования к окружающему миру, но и с тем, что Россия всегда чувствовала необходимость защищать тех, кого несправедливо обижают, кого эксплуатируют, особенно если те, о ком идет речь, сами исторически принадлежат к Русскому миру»:

«...Россия встала на защиту интересов Донбасса и не допустила осуществиться планам наших противников»;

- висловлювання, зміст якого виражає звинувачення на адресу післямайданної української влади в тому, що вона, йдучи на поводу у Заході, проводить антиросійську політику та прагне розірвати історичні зв'язки між Росією та Україною:

«...антироссийские силы пришли к власти на Украине. Пришли с единственной целью — оторвать Украину от России»;

- позиціонування Російської Федерації як миролюбної країни, яка ніколи не вела агресивних воєн, а лише захищала свої кордони та допомагала іншим країнам, та протиставлення їй у цьому контексті країн Заходу, які, за твердженням мовця, вели колонізаторську та окупаційну політику по відношенню до економічно слабших країн, а також використання російського наративу про те, що Росія - головний гарант стабільності в регіоні, бореться з «військово-політичними загрозами» у всьому світі:

«Россия очень сильная, и те, кто претендует на господство над другими, всегда понимают: пока есть Россия, особенно господствовать в мире не придется. Всегда найдется сила в лице России, которая скажет: «Остановитесь, не обижайте слабых, не безобразничайте, не нарушайте законов». И ведь эта миротворческая миссия России связана не только с тем, что у России своя политика, свои требования к окружающему миру, но и с тем, что Россия всегда чувствовала необходимость защищать тех, кого несправедливо обижают, кого эксплуатируют, особенно если те, о ком идет речь, сами исторически принадлежат к Русскому миру.»;

«Россия своих не бросает. Россия способна защитить и помочь».

У зазначених мовленнєвих повідомленнях на лінгвістичному рівні містяться виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України, розпочатої у 2014 році, виправдовування та визнання правомірною тимчасової окупації частини території України, а також глорифікація осіб, які здійснювали збройну агресію Російської Федерації проти України, розпочату у 2014 році.

Для розповсюдження своєї діяльності РПЦ використовує низку друкованих, мережєвих та телевізійних джерел, а саме:

- щомісячне друковане видання «Журнал Московской Патриархии»;
- газета «Церковный вестник»;
- альманах «Богословские труды»;
- офіційний сайт Московського Патріархату, що доступний для перегляду за посиланням «<http://www.patriarchia.ru/>»;
- телеканал «Спас»;
- офіційний сайт Відділу зовнішніх церковних зв'язків Московського Патріархату, що доступний для перегляду за посиланням «<https://mospat.ru/ru/>»
- інтернет-портал, що доступний для перегляду за посиланням «<https://bogoslov.ru/>»;
- офіційний сайт «ПРАВОСЛАВИЕ.RU», що доступний для перегляду за посиланням «<https://pravoslavie.ru/>»;
- інтернет-портал «Церковно-Научный Центр «Православная Энциклопедия», що доступний для перегляду за посиланням «<https://www.sedmitza.ru/>»;
- наукові видання щодо історії Російської Православної Церкви – «Православная энциклопедия», «Церковно-исторический вестник», «Вестник ПСТГУ», «Вестник церковной истории», «Российское духовенство и свержение монархии в 1917 году (сборник документов)», «Священство и Царство (Россия, начало XX века – 1918 год). Исследования и материалы».

Зважаючи на те, що Гундяєв В.М. має авторитет та займає найвище місце у системі Російської Православної Церкви, його висловлювання, які містять виправдовування, визнання правомірною збройної агресії Російської Федерації проти України, розпочатої у 2014 році, а також глорифікацію осіб, які здійснювали таку агресію, здійснили вплив на вірян, серед яких, зокрема, представники збройних сил Російської Федерації, військових формувань,

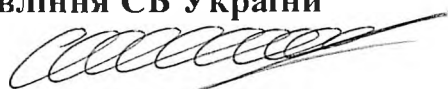
парамілітарних організацій, інші особи, які задіяні у військовій агресії РФ проти України, що призвело до захоплення РФ частин територій України:

- Автономної Республіки Крим з 20.02.2014;
- Донецької, Луганської областей з 07.04.2014;
- Житомирської, Запорізької, Київської, Луганської, Миколаївської Сумської, Харківської, Херсонської, областей з 24.02.2022.

Вищевказані дій Гундяєва В.М. забезпечили можливість вчинення збройної агресії РФ стосовно України, а також сприйняття, заохочування та підтримку з боку суспільства РФ широкомасштабного збройного вторгнення РФ в Україну, яке очікувано призвело до загибелі людей та інших тяжких наслідків у виді тимчасової окупації РФ окремих територій України та знищення будівель, майна та інфраструктури, чим завдано значну матеріальну шкоду.

Таким чином, Гундяєв Володимир Михайлович, 20.11.1946 року народження підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 436-2 КК України, що кваліфікується як виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України, розпочатої у 2014 році, виправдовування та визнання правомірною тимчасової окупації частини території України, а також глорифікація осіб, які здійснювали збройну агресію Російської Федерації проти України, розпочату у 2014 році, вчинені повторно, з використанням засобів масової інформації.

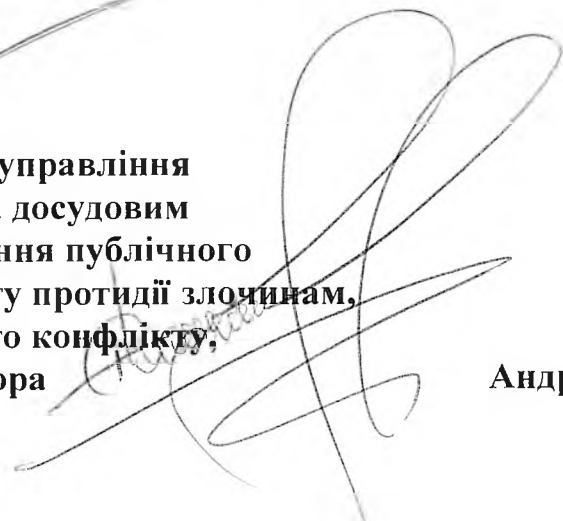
Старший слідчий в ОВС 2 відділу
3 управління досудового розслідування
Головного слідчого управління СБ України
майор юстиції

Костянтин СЕМЕЙКО

«П О Г О Д Ж Е Н О»

Начальник першого відділу управління
процесуального керівництва досудовим
розслідуванням та підтримання публічного
обвинувачення Департаменту протидії злочинам,
вчиненим в умовах збройного конфлікту,
Офісу Генерального прокурора

Андрій ОЛІЙНИК

Одночасно, у відповідності до вимог ст. ст. 42, 277 КПК України роз'яснено, що підозрюваний має право:

- 1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;
 - 2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, передбачені цим Кодексом, а також отримати їх роз'яснення;
 - 3) на першу вимогу мати захисника і зустріч із ним незалежно від часу в робочі, вихідні, святкові, неробочі дні до першого допиту з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, а також після першого допиту - зустрічі без обмеження в часі та кількості у робочі, вихідні, святкові, неробочі дні; на участь захисника у проведенні допиту та інших процесуальних діях; на відмову від захисника в будь-який момент кримінального провадження; на отримання правової допомоги захисника за рахунок держави у випадках, передбачених цим Кодексом та/або законом, що регулює надання безоплатної правової допомоги, в тому числі у зв'язку з відсутністю коштів для оплати такої допомоги;
 - 4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього, або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;
 - 5) давати пояснення, показання з приводу підозри, в будь-який момент відмовитися їх давати;
 - 6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;
 - 7) у разі затримання або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою – на негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування згідно з положеннями статті 213 цього Кодексу;
 - 8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;
 - 9) брати участь у проведенні процесуальних дій;
 - 10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;
 - 11) застосовувати з додержанням вимог цього Кодексу технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься (постановляється) вмотивована постанова (ухвала);
 - 12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;
 - 13) заявляти відводи;
 - 14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування в порядку, передбаченому статтею 221 цього Кодексу, та вимагати відкриття матеріалів згідно зі статтею 290 цього Кодексу;
 - 15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;
 - 16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді в порядку, передбаченому цим Кодексом;
 - 17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра не підтвердилася;
 - 18) користуватися рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.
- Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустріч з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

Підозрюваний має також інші процесуальні права передбачені цим кодексом. Підозрюваному вручається пам'ятка про його процесуальні права та обов'язки одночасно з їх повідомленням, особою, яка здійснює таке повідомлення.

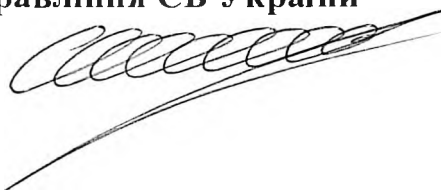
Підозрюваний / _____ / _____
« ___ » год. « ___ » хвилин « ___ » _____ 2023 року

Про підозру мені повідомлено, повідомлення про підозру вручено, права підозрюваного оголошені та роз'яснені.

Підозрюваний / _____ / _____
« ___ » год. « ___ » хвилин « ___ » _____ 2023 року

Захисник: _____

**Старший слідчий в ОВС 2 відділу
3 управління досудового розслідування
Головного слідчого управління СБ України
майор юстиції**

Костянтин СЕМЕЙКО

Процесуальні права та обов'язки підозрюваного Гундяєва В.М.
(відповідно до положень ч. 8 ст. 42 КПК України)

Конституція України

Стаття 28. Кожен має право на повагу до його гідності.

Ніхто не може бути підданий катуванню, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує його гідність, поводженню чи покаранню.

Жодна людина без її вільної згоди не може бути піддана медичним, науковим чи іншим досліддам.

Стаття 29. Кожна людина має право на свободу та особисту недоторканність.

Ніхто не може бути заарештований або триматися під вартою інакше як за вмотивованим рішенням суду і тільки на підставах та в порядку, встановлених законом.

У разі нагальної необхідності запобігти злочині чи його перепинити уповноважені на те законом органи можуть застосувати тримання особи під вартою як тимчасовий запобіжний захід, обґрунтованість якого протягом сімдесяти двох годин має бути перевірена судом. Затримана особа негайно звільняється, якщо протягом сімдесяти двох годин з моменту затримання їй не вручено вмотивованого рішення суду про тримання під вартою.

Кожному заарештованому чи затриманому має бути невідкладно повідомлено про мотиви арешту чи затримання, роз'яснено його права та надано можливість з моменту затримання захищати себе особисто та користуватися правничою допомогою захисника.

Кожний затриманий має право у будь-який час оскаржити в суді своє затримання.

Про арешт або затримання людини має бути негайно повідомлено родичів заарештованого чи затриманого.

Стаття 55. Права і свободи людини і громадянина захищаються судом.

Кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб.

Кожен має право звертатися за захистом своїх прав до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Кожному гарантується право звернутись із конституційною скаргою до Конституційного Суду України з підстав, установлених цією Конституцією, та у порядку, визначеному законом.

Кожен має право після використання всіх національних засобів юридичного захисту звертатися за захистом своїх прав і свобод до відповідних міжнародних судових установ чи до відповідних органів міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна.

Кожен має право будь-якими не забороненими законом засобами захищати свої права і свободи від порушень і протиправних посягань.

Стаття 56. Кожен має право на відшкодування за рахунок держави чи органів місцевого самоврядування матеріальної та моральної шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб при здійсненні ними своїх повноважень.

Стаття 59. Кожен має право на професійну правничу допомогу. У випадках, передбачених законом, ця допомога надається безоплатно. Кожен є вільним у виборі захисника своїх прав.

Стаття 62. Особа вважається невинуватою у вчиненні злочину і не може бути піддана кримінальному покаранню, доки її вину не буде доведено в законному порядку і встановлено обвинувальним вироком суду.

Ніхто не зобов'язаний доводити свою невинуватість у вчиненні злочину.

Обвинувачення не може ґрунтуватися на доказах, одержаних незаконним шляхом, а також на припущеннях. Усі сумніви щодо доведеності вини особи тлумачаться на її користь.

У разі скасування вироку суду як неправосудного держава відшкодовує матеріальну і моральну шкоду, завдану безпідставним засудженням.

Стаття 63. Особа не несе відповідальності за відмову давати показання або пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначається законом.

Підозрюваний, обвинувачений чи підсудний має право на захист.

Засуджений користується всіма правами людини і громадянина, за винятком обмежень, які визначені законом і встановлені вироком суду.

Положення про порядок короткочасного затримання осіб, підозрюваних у вчиненні злочину

Стаття 10. Права та обов'язки затриманих.

Особи, затримані за підозрінням у вчиненні злочину, мають право:

- знати, в чому їх підозрюють;
- вимагати перевірки прокурором правомірності затримання; про заявлену вимогу адміністрація місця тримання затриманих негайно повідомляє прокурора;
- оскаржити дії особи, яка провадить дізнання, слідчого або прокурора, давати пояснення і заявляти клопотання;
- звертатися зі скаргами і заявами в державні органи, громадські організації і до службових осіб у порядку, встановленому статтею 13 цього Положення;
- користуватися своїм одягом і взуттям, а також іншими необхідними предметами і речами, перелік яких визначається Правилами внутрішнього розпорядку в місцях тримання затриманих.

Особи, затримані за підозрінням у вчиненні злочину, зобов'язані додержувати вимог цього Положення і Правил внутрішнього розпорядку в місцях тримання затриманих.

Закон України «Про попереднє ув'язнення»

Стаття 9. Права осіб, взятих під варту

Особи, взяті під варту, мають право:

на захист своїх прав та інтересів особисто або за допомогою захисника з моменту затримання або взяття під варту, а також на повідомлення під час взяття під варту підстав та мотивів взяття під варту, оскаржувати їх у суді, отримати в друкованому вигляді роз'яснення положень статей 28, 29, 55, 56, 59, 62 та 63 Конституції України, цієї статті та інших прав затриманих або взятих під варту, встановлених законом, у тому числі права здійснювати захист своїх прав та інтересів особисто або за допомогою захисника з моменту затримання або арешту (взяття під варту) особи, права відмовитися від надання будь-яких пояснень або свідчень до прибуття захисника;

знайомитися з правилами тримання під вартою;

на щоденну прогулянку тривалістю одна година. Вагітним жінкам і жінкам, які мають при собі дітей, неповнолітнім, а також хворим з дозволу лікаря та за їх згодою тривалість щоденної прогулянки встановлюється до двох годин;

купувати протягом місяця за безготівковим розрахунком продукти харчування і предмети першої необхідності на суму до одного мінімального розміру заробітної плати та без обмежень письмове приладдя, газети, книги через торговельну мережу на замовлення;

користуватися власним одягом і взуттям, мати при собі документи і записи, що стосуються кримінального провадження;

користуватися телевізорами, одержаними від родичів або інших осіб, настільними іграми, газетами і книгами з бібліотеки місця попереднього ув'язнення та придбаними через торговельну мережу;

на душпастирську опіку, що здійснюється священнослужителями (капеланами);

відправляти в індивідуальному порядку релігійні обряди і користуватися релігійною літературою та властивими їх віруванню предметами релігійного культу, виготовленими з малоцінних матеріалів, якщо при цьому не порушується встановлений у місцях попереднього ув'язнення порядок, а також не обмежуються права інших осіб;

на восьмигодинний сон в нічний час, під час якого не допускається залучення до участі в процесуальних та інших діях, за винятком невідкладних випадків;

звертатись із скаргами, заявами та листами до Європейського суду з прав людини, а також інших відповідних органів міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна, до уповноважених осіб таких міжнародних організацій, державних органів і службових осіб у порядку, встановленому статтею 13 цього Закону.

Взяті під варту жінки вправі мати при собі дітей віком до трьох років.

Взяті під варту молоді громадяни (віком від 14 до 35 років) мають право на отримання психолого-педагогічної допомоги від спеціалістів центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.

Осіб, які відбувають покарання у місцях позбавлення волі, в разі обрання щодо них запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою у зв'язку з іншим кримінальним провадженням або в разі прийняття рішення про тимчасову видачу іншій державі, тримають відповідно до правил, установлених цим Законом. Одержання цими особами посилок і передач, а так само купівля ними продуктів харчування і предметів першої необхідності здійснюються в порядку, встановленому Кримінально-виконавчим кодексом України для рівня безпеки виправної колонії, призначеного їм центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері виконання кримінальних покарань.

Перелік продуктів харчування і предметів першої необхідності, які забороняється передавати особам, взятим під варту, встановлюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері виконання кримінальних покарань, Міністерством оборони України.

Стаття 10. Обов'язки осіб, взятих під варту

Особі, взятій під варту, зобов'язані:

додержувати порядку, встановленого в місцях попереднього ув'язнення, і виконувати законні вимоги адміністрації;

дотримувати санітарно-гігієнічних правил, мати охайний зовнішній вигляд, постійно підтримувати чистоту в камері;

бути ввічливими до працівників місця попереднього ув'язнення, а також поміж собою; не вступати в суперечки з представниками адміністрації, не принижувати їх гідність, не протидіяти виконанню ними своїх обов'язків;

бережливо ставитися до інвентаря, обладнання та іншого майна місця попереднього ув'язнення.

Кримінальний процесуальний кодекс України

Стаття 42. Підозрюваний

Підозрюваний, обвинувачений має право:

1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;
2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, а також отримати їх роз'яснення у разі необхідності;

3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого та перед кожним наступним допитом з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, на присутність захисника під час допиту та інших процесуальних дій, на відмову від послуг захисника в будь-який момент кримінального провадження, на отримання послуг захисника за рахунок держави у випадку відсутності коштів на оплату таких послуг;

4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;

5) давати пояснення, показання з приводу підозри чи в будь-який момент відмовитися їх давати;

6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;

7) у разі затримання – негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування;

8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;

9) брати участь у проведенні процесуальних дій;

10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;

11) застосовувати з додержанням вимог КПК України технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд малолітні, палла заборонити застосування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься вмотивована постанова (ухвала);

12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;

13) заявляти відводи;

14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування, та вимагати відкриття матеріалів;

15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;

16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді;

17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердились;

18) користуватись рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватись послугами перекладача за рахунок держави.

Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустрічі з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

Підозрюваний зобов'язаний:

Підозрюваний, обвинувачений зобов'язаний:

1) прибути за викликом до слідчого, прокурора, слідчого судді, суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк - заздалегідь повідомити про це зазначених осіб;

2) виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;

3) підкорятися законним вимогам та розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду;

4) надавати достовірну інформацію представнику персоналу органу пробації, необхідну для підготовки досудової доповіді.

Про підозру мені повідомлено, копія повідомлення про підозру вручена адвокату, процесуальні права та обов'язки оголошено, вони мені роз'яснені та зрозумілі.

Підозрюваний _____
« ___ » год. « ___ » хв. _____ 2023 року.

Захисник підозрюваного _____
« ___ » год. « ___ » хв. _____ 2023 року.

Старший слідчий в ОВС 2 відділу

3 управління досудового розслідування

Головного слідчого управління СБ України

майор юстиції

 Костянтин СЕМЕЙКО